

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

2016-2017

ΑΘΗΝΑ 2016

Επιμέλεια έκδοσης:

Κώστας Ράπτης

Σπυρίδων Πλουμίδης

Ευρυδίκη Κεφαλίδου

Γιώργος Πάλλης

Τελευταία ενημέρωση: 30.9.2016

Εικόνα εξωφύλλου:

Τμήμα αττικού ερυθρόμορφου γαμικού λέβητα με απεικόνιση προετοιμασίας γάμου: δύο όρθιες κοπέλες συνοδεύουν και προετοιμάζουν την καθισμένη στα δεξιά νύφη, επάνω από την οποία πετάει φτερωτός Έρωτας.

Γύρω στο 420 π.Χ. Αποδίδεται στον Ζωγράφο των Αθηνών 1454.

Μέγιστο σωζόμενο ύψος 11,5 εκ. Μέγιστο σωζόμενο μήκος 17,7 εκ.

Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αρ. Π.Μ. 66 (φωτογραφία: Ν. Μπάκα)

(Δωρεά Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου)

Copyright © ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ/ ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Περιεχόμενα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	5
ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	9
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	12
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	15
Α. ΣΤΟΧΟΙ	15
I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης	15
II. Αντικείμενο των Επιστημονικών Κλάδων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης ...	16
Β. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	19
I. Γενικά.....	19
Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (Εθελοντική).....	20
Βιβλιοθήκες	21
Ιστοσελίδα.....	21
II. Μαθήματα	21
Α. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	21
Β. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	21
Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	22
Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	22
III. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής προ του 2011	57
IV. Περιγραφή μαθημάτων	60
1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	60
2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	79
3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	100
V. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-17.....	101
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ, ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	101
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ, ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	103
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ	104
VI. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	108
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS	121
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	124
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	124
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	127
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	128
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΔΟΑΤΑΠ - ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ.....	129

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Πρύτανης

Μελέτιος Αθανάσιος Δημόπουλος

Αναπληρωτές Πρύτανη

Ναπολέον Μαραβέγιας
Θωμάς Σφηκόπουλος
Κωνσταντίνος Μπουραζέλης
Νικόλαος Μυλωνάς
Γεώργιος Πολυμενέας
Γεώργιος Ζωγράφος

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κοσμήτωρ

Ελένη Καραμαλέγκου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου

Αθήνα 157 84

www.arch.uoa.gr

Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα αποτελείται από δύο Τομείς:

α. Τομέας Ιστορίας

β. Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Διαθέτει δύο ειδικές Βιβλιοθήκες (Σπουδαστήρια), που στεγάζονται στον 6ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.

Ώρες λειτουργίας του Σπουδαστηρίου Ιστορίας: Δευτέρα έως Παρασκευή, 8 π.μ.-6 μ.μ.

Ώρες λειτουργίας του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης: Δευτέρα έως Παρασκευή, 9 π.μ.-6 μ. μ.

Κατά τις εξεταστικές περιόδους και κατά την περίοδο ισχύος του εαρινού ωραρίου το Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή, 9 π.μ.-7 μ.μ.

Διαθέτει επίσης:

- **Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**

Στο Μουσείο ανήκει η Μονάδα Αρχαιολογικού Πάρκου, η Μονάδα Συντήρησης και η Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών.

- **Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης.**

Στο εργαστήριο εντάσσεται επίσης η Μονάδα Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών (4^{ος} -15^{ος} αιώνας).

- **Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**

Στο εργαστήριο εντάσσεται επίσης η Μονάδα Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας.

- **Μονάδα Πληροφορικής και αίθουσα Ψηφιακής Διδασκαλίας** που ανήκουν και στα δύο Εργαστήρια του Τμήματος.

1. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος
Γραμματέας

Π. Βαλαβάνης
Ειρ. Κατσικαρέλη
Α. Ταχμιτζής
Ε. Χριστοδούλου
Α. Ζαφειρόπουλος
Α. Μπερερή
Ι. Φιλίας
Ν. Τρυφιάτης

Προσωπικό Γραμματείας

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
του Τμήματος
Διευθύντρια
Προσφέρουν εκτάκτως τις υπηρεσίες
τους

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη
Χρ. Κούκου
Ι. Σκορδύλης

2. Διοίκηση των Τομέων

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια
Ε.ΔΙ.Π:
Διοικητικός Δ.Ε.

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου
Α. Αντωνόπουλος Χ. Μπαλή
Στ. Τζαγάκη

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθύντρια
Ε.Τ.Ε.Π.

Ε. Μαντζουράνη
Μ. Γκιώνη

3. Σπουδαστήρια του Τμήματος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθυντής
Αναπληρώτρια διευθύντρια
Βιβλιοθηκονόμος
Διοικητικοί Π.Ε.

Κ. Μπουραζέλης
Σ. Μεργιαλή-Σαχά
Μ. Καρασούλη
Μ. Σκούντζου
Χρ. Κούκου (προσφέρει τις
υπηρεσίες της και στη Γραμματεία
του ΠΜΣ του Τμήματος)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθύντρια
Βιβλιοθηκονόμοι
Ε.Τ.Ε.Π.
Διοικητικοί Π.Ε.

Λ. Καραλή-Γιαννακοπούλου
Μ. Μένη
Στ. Κανακάκη
Φ. Μπαλλά

4. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθύντρια:	Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου
Υπεύθυνοι Συλλογών:	
Προϊστορικής Αρχαιολογίας:	Α. Χασιακού
Κλασικής Αρχαιολογίας:	Ευρ. Κεφαλίδου
Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής και Εκμαγείων:	Δ. Πλάντζος Στ. Κατάκης
Βυζαντινής Ζωγραφικής:	Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου
Βυζαντινής Κεραμικής και Μικροτεχνίας:	Π. Πετρίδης
Διαμεσογειακής και Διαχρονικής Συλλογής Κεραμικής:	Ελ. Πλάτων
Ανασκαφικής Έρευνας:	Γ. Βαβουρανάκης
Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας:	Λ. Καραλή-Γιαννακοπούλου
Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και Αρχαίας Τεχνολογίας:	Στ. Κατάκης
Νεότερης Τέχνης:	Δ. Παυλόπουλος
Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης:	Δ. Παυλόπουλος
Ε.ΔΙ.Π.:	Λ. Αραχωβίτης (Αρχαιολογικό Πάρκο) Μ. Ρογκενμπούκε (Μονάδα Συντήρησης) Α. Σφυρόερα
Αρχαιολόγος Μουσείων Π.Ε.:	Β. Λέτσιος
Συντηρητής Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης Τ.Ε.:	Ι. Σκορδύλης (προσφέρει τις υπηρεσίες του και στη Γραμματεία του ΠΜΣ του Τμήματος)
Επιστάτης Δ.Ε.:	Χρ. Τραγουδάρας
Φύλακες Δ.Ε. και Υ.Ε.:	Ι. Κούρος Μ. Χουλιάρας Ν. Αγγέλης
Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών	
Υπεύθυνη:	Ε. Μαντζουράνη
Ε.Τ.Ε.Π.	Ν. Μπάκα

5. Εργαστήριο ιστορικής έρευνας και τεκμηρίωσης

Διευθύντρια	Ό. Κατσιαρδή-Hering
Διοικητικός Π.Ε.	Ι. Ματζαβάκης (Μονάδα Πληροφορικής)

6. Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθύντρια	Λ. Καραλή-Γιαννακοπούλου
Διοικητικός Π.Ε.	Ι. Ματζαβάκης (Μονάδα Πληροφορικής)

Αίθουσα Ψηφιακής Διδασκαλίας

Υπεύθυνη

Αναπληρωτές υπεύθυνοι

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου

Π. Πετρίδης

Σπ. Πλουμίδης

7. Σύμβουλοι Σπουδών για το Ακαδημαϊκό Έτος 2016-17

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κ. Γαγανάκης

Σ. Ψωμά

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ευρ. Κεφαλίδου (εαρινό εξάμηνο)

Γ. Πάλλης

8. Σύμβουλοι για Φοιτητές/-τριες ΑΜΕΑ

Κ. Νικολάου, Γ. Πάλλης

**ΜΕΛΗ ΔΕΠ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ**

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΟΡΟΦΟΣ
1.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	403	4 ^{ος}
2.	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	720	7 ^{ος}
3.	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΟΣ	717	7 ^{ος}
4.	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	408	4 ^{ος}
5.	ΓΙΑΝΤΣΗ-ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	646	6 ^{ος}
6.	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	408	4 ^{ος}
7.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	406	4 ^{ος}
8.	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΛΙΛΙΑΝ	405	4 ^{ος}
9.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	409	4 ^{ος}
10.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	404	4 ^{ος}
11.	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	408	4 ^{ος}
12.	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ	405	4 ^{ος}
13.	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	409	4 ^{ος}
14.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	404	4 ^{ος}
15.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	719	7 ^{ος}
16.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	401	4 ^{ος}
17.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ- ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	406	4 ^{ος}
18.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	403	4 ^{ος}
19.	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	401	4 ^{ος}
20.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	423	4 ^{ος}
21.	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	613	6 ^{ος}
22.	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	408	4 ^{ος}

23.	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ (ΜΑΡΛΕΝ)	406	4 ^{ος}
24.	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	616	6 ^{ος}
25.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	401	4 ^{ος}
26.	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	403	4 ^{ος}
27.	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	406	4 ^{ος}
28.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	405	4 ^{ος}
29.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	408	4 ^{ος}
30.	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	401	4 ^{ος}
31.	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	613	6 ^{ος}
32.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	406	4 ^{ος}
33.	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	404	4 ^{ος}
34.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	419	4 ^{ος}
35.	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	403	4 ^{ος}
36.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	408	4 ^{ος}
37.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ	409	4 ^{ος}
38.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	405	4 ^{ος}
39.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	403	4 ^{ος}
40.	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	401	4 ^{ος}
41.	ΨΩΜΑ ΣΕΛΗΝΗ	403	4 ^{ος}

ΜΕΛΗ Ε.ΔΙ.Π.

1.	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Τομέας Ιστορίας
2.	ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	Αρχαιολογικό Πάρκο
3.	ΜΠΑΛΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	Τομέας Ιστορίας
4.	ΡΟΓΚΕΝΜΠΟΥΚΕ ΜΙΣΕΛ	Μονάδα Συντήρησης
5.	ΣΦΥΡΟΕΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Πληροφορίες για τις ώρες υποδοχής των φοιτητών/-τριών από τα μέλη ΔΕΠ και Ε.ΔΙ.Π παρέχονται από τους αντίστοιχους τομείς, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/didaktiko-proswpiko/ores-ypodoxis-koinoy.html>

Τομέας Ιστορίας: 210 7277400

Τομέας Αρχαιολογίας

& Ιστορίας της Τέχνης: 210 7277432

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αρχαία Ιστορία

Καθηγητής Κωνσταντίνος Μπουραζέλης

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σελήνη Ψωμά

Επίκουρος Καθηγήτρια Σοφία Ανεζίση

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Καθηγήτρια Μαρία Ντούρου-Ηλιοπούλου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νικολέττα Γιαντσή-Μελετιάδη

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

Αναπληρώτριες Καθηγήτριες Σοφία Μεργιαλή-Σαχά
Κατερίνα Νικολάου
Ειρήνη Χρήστου

Επίκουρος Καθηγήτρια Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Καθηγήτριες Αναστασία Παπαδία-Λάλα (σε
εκπ/κή άδεια κατά το εαρινό
εξάμηνο)
Όλγα Κατσιαρδή-Hering

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μαρία Ευθυμίου

Επίκουροι Καθηγήτριες Κατερίνα Κωνσταντινίδου
Βάσω Σεισηνίδου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

Αναπληρωτής Καθηγητής Κωνσταντίνος Γαγανάκης

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Αναπληρωτής Καθηγητής Παρασκευάς Κονόρτας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

Επίκουροι Καθηγητές Ευάγγελος Καραμανωλάκης
Σπυρίδων Πλουμίδης

Λέκτορας Δήμητρα Λαμπροπούλου

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Καθηγητής Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

Επίκουρος Καθηγητής Κωνσταντίνος Ράπτης

Επίκουρος Καθηγήτρια Μαρία Παπαθανασίου

B. ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προϊστορική Αρχαιολογία

Καθηγήτριες Λίλιαν Καραλή-Γιαννακοπούλου
Ελένη Μαντζουράνη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη
Αναπληρωτής Καθηγητής Ελευθέριος Πλάτων

Επίκουροι Καθηγητές Ιωάννης Παπαδάτος (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)
Γεώργιος Βαβουρανάκης
Κωνσταντίνος Κοπανιάς (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Λέκτορας Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη

Κλασική Αρχαιολογία

Καθηγητής Πάνος Βαλαβάνης

Αναπληρωτής Καθηγητής Δημήτρης Πλάντζος

Επίκουρος Καθηγήτρια Ευρυδίκη Κεφαλίδου (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Επίκουροι Καθηγητές

Χρυσάνθος Κανελλόπουλος (σε
άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)
Στυλιανός Κατάκης (σε άδεια κατά
το εαρινό εξάμηνο)

Βυζαντινή Αρχαιολογία

Καθηγήτρια

Μαρία Κωνσταντουδάκη-
Κιτρομηλίδου

Αναπληρωτής Καθηγητής

Πλάτων Πετρίδης

Λέκτορας

Γεώργιος Πάλλης

Ιστορία της Τέχνης

Αναπληρωτής Καθηγητής

Δημήτρης Παυλόπουλος

Επίκουρος Καθηγήτρια

Ευθυμία Μαυρομιχάλη

Μουσειολογία

Λέκτορας

Μαρία (Μάρλεν) Μούλιου (σε άδεια
κατά το εαρινό εξάμηνο)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

A. Στόχοι

I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης

Αντικείμενο της επιστήμης της ιστορίας είναι η μελέτη του παρελθόντος. Μελέτη, η οποία αγκαλιάζει κάθε τομέα της ανθρώπινης δράσης, όπως την πολιτική, την κοινωνική ζωή, την οικονομία, τον πολιτισμό, την καθημερινότητα, τη σχέση με το φυσικό περιβάλλον, σε οποιαδήποτε στιγμή του παρελθόντα χρόνου. Η μελέτη αυτή εξαρτάται από την ποσότητα, την ποιότητα και το είδος των πηγών (γραπτές, προφορικές, οπτικοακουστικές κ.ά.), τις οποίες διαθέτει ο/η ιστορικός, καθώς και από τις μεθόδους και τις τεχνικές ανάλυσης που θα χρησιμοποιήσει στην προσέγγισή τους. Ο στόχος είναι η κριτική εξέταση, η σφαιρική και πολυεπίπεδη κατανόηση των όσων έχουν συμβεί στο παρελθόν με βάση τα ερωτήματα και τους προβληματισμούς που γεννά η εκάστοτε συγκυρία. Η ιστορική γνώση που παράγεται, κρίνεται και αξιολογείται στο πλαίσιο ενός ανοιχτού και γόνιμου διαλόγου εντός της ιστορικής κοινότητας αλλά και με το ευρύτερο κοινό.

Ο Τομέας Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει ως στόχο την κατάρτιση ιστορικών σε όλο το χρονικό και θεματικό φάσμα της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας, από την αρχαιότητα στη σύγχρονη. Στο επίκεντρο των παρεχόμενων σπουδών έχει τεθεί καταρχάς η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τη σύγχρονη ιστορική θεωρητική σκέψη και την επιστημονική έρευνα. Η μελέτη διαφορετικών περιόδων αποτελεί έναν ακόμη στόχο του προγράμματος, το οποίο δεν περιορίζεται μόνο στην Ιστορία. Συμπληρώνεται και με μαθήματα από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής κυρίως Σχολής, με επιδίωξη την πολύπλευρη ανάπτυξη του φοιτητή και της φοιτήτριας, -ιδιαίτερα για όσους και όσες θα διδάξουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση-, καθώς και τη γνωριμία τους με διαφορετικές προσεγγίσεις από τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί στον Τομέα Ιστορίας μια εντυπωσιακή ανάπτυξη του προγράμματος ιστορικών μαθημάτων, το οποίο καλύπτει με σημαντική επάρκεια μια σειρά από περιόδους και γνωστικά αντικείμενα και παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες στέρεα μεθοδολογικά εργαλεία και ουσιαστική γνώση της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας. Πιο συγκεκριμένα τα ιστορικά μαθήματα εκτείνονται στα παρακάτω πεδία:

Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας

Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές

Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας

Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία

Αρχαία Ιστορία

Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου

Ρωμαϊκή Ιστορία

Μεσαιωνική- Βυζαντινή Ιστορία

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη και σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Νεότερη και σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (1789 έως σήμερα)

Η κατεύθυνση Ιστορίας είναι η μία από τις δύο ειδικεύσεις που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Οι πτυχιούχοι με ιστορική ειδίκευση έχουν καταρχάς τη δυνατότητα να εργαστούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπου μπορούν να διδάξουν Ιστορία και άλλα φιλολογικά μαθήματα. Ένας σημαντικός αριθμός των αποφοίτων μας έχει στραφεί με επιτυχία σε άλλες επαγγελματικές επιλογές (διαχείριση πολιτιστικών αγαθών, δημοσιογραφία, επιμέλεια εκδόσεων) στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με βάση τα εφόδια που έχει αποκτήσει στη διάρκεια των σπουδών του, τη συνθετική και κριτική σκέψη, τη γλωσσική επάρκεια, την πολύπλευρη και πολυπρισματική μελέτη των πολιτικών και κοινωνικών φαινομένων. Απόφοιτοι του Τομέα μας, μετά από μεταπτυχιακές σπουδές, διδάσκουν σε ελληνικά και ξένα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα να εργαστούν σε εξειδικευμένα κέντρα ιστορικής έρευνας και παραγωγής γνώσης (αρχαία, ερευνητικά κέντρα, βιβλιοθήκες, μουσεία κ.ά.).

II. Αντικείμενο των Επιστημονικών Κλάδων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης

1. Αρχαιολογία

Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων. Μέσα από τη μελέτη της αρχαίας τεχνολογίας, χειροτεχνίας και τέχνης και των ιδεολογικών παραμέτρων που τις καθορίζουν, αλλά και των πάσης φύσεως οργανικών και ανόργανων καταλοίπων που σχετίζονται με την ζωή του ανθρώπου, ο αρχαιολόγος επιχειρεί να ανασυνθέσει τον τρόπο ζωής, όσο και σκέψης, των αρχαίων κοινωνιών. Η αρχαιολογική έρευνα περιστρέφεται συνήθως γύρω από κεντρικούς θεματικούς άξονες της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως: φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, θρησκεία και λατρεία, δημόσιος και ιδιωτικός χώρος, τέχνη, τεχνολογία και αισθητική, οικονομία και εμπόριο, πολεμικές πρακτικές, ταφικά έθιμα, αθλητισμός, κόσμηση και ένδυση κ.ο.κ.

Η διδασκαλία της Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών επικεντρώνεται στη μελέτη της μεθοδολογίας και της ιστορίας της αρχαιολογικής έρευνας, στην ανασκαφική μέθοδο, στη

μελέτη των απαρχών του πολιτισμού στον ελληνικό χώρο και στις γύρω περιοχές, στη μελέτη του κλασικού πολιτισμού και των νεωτερικών του προσλήψεων, καθώς και στη μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων της Βυζαντινής Τέχνης. Συγκεκριμένα, εξειδικεύεται στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

A. Προϊστορική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Προϊστορικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού και της οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών από την εμφάνιση του ανθρώπου (2,5 εκατ. χρόνια) έως το τέλος της εποχής του Χαλκού (1100 π.Χ.), κυρίως στην περιοχή του ελλαδικού – αιγαιακού χώρου και, ευρύτερα, της Ανατολικής Μεσογείου, και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες χρονοπολιτισμικές ενότητες:

1. Παλαιολιθική και Μεσολιθική Εποχή
2. Νεολιθική Εποχή
3. Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός-Κυκλαδικός-Μινωικός-Μυκηναϊκός - Κυπριακός πολιτισμός και νησιωτικός πολιτισμός του βορειοανατολικού Αιγαίου)

B. Κλασική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Κλασικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, από το τέλος της Εποχής του Χαλκού έως και την Ύστερη Αρχαιότητα, στον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο. Ο κλάδος καλύπτει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από τον εντοπισμό, την ανασκαφή και την αξιολόγηση των ευρημάτων έως τη μελέτη της ιστορίας της αρχαίας τέχνης. Οι εποχές της αρχαιότητας τις οποίες μελετά είναι οι εξής:

1. Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική περίοδος)
2. Αρχαϊκοί Χρόνοι
3. Κλασικοί Χρόνοι
4. Ελληνιστικοί Χρόνοι
5. Ρωμαϊκοί Χρόνοι

Γ. Βυζαντινή Αρχαιολογία και Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου: Αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη και ερμηνεία των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των έργων καλλιτεχνικής δημιουργίας διάφορων κλάδων, από την εμφάνιση του Χριστιανισμού έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Αντικείμενο της Αρχαιολογίας της Μεταβυζαντινής περιόδου είναι η μελέτη και ερμηνεία των μνημείων και γενικά παντοειδών αντικειμένων τέχνης από την Άλωση έως τη δημιουργία του Ελληνικού Κράτους. Το γνωστικό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Παλαιοχριστιανική περίοδος
2. Βυζαντινή περίοδος (Πρωτοβυζαντινή - Μεσοβυζαντινή - Ύστεροβυζαντινή)
3. Μεταβυζαντινή περίοδος

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις γενικές αρχές, μεθόδους και τεχνικές της αρχαιολογικής έρευνας πεδίου, κυρίως μέσα από την πρακτική συμμετοχή στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα, η οποία είναι εκπαιδευτική και ταυτόχρονα ερευνητική.

Στο Τμήμα προσφέρονται επίσης μαθήματα Αρχαιολογίας της Ανατολικής Μεσογείου και της ευρύτερης Εγγύς Ανατολής από την Εποχή του Χαλκού έως και το τέλος της Νεοασσυριακής Περιόδου (609 π.Χ.).

Επιπλέον, προσφέρονται μαθήματα *Μουσειολογίας*, ενταγμένα στην κατεύθυνση της Αρχαιολογίας, προσαρμοσμένα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες όλου του Τμήματος προβάλλοντας διαφορετικού τύπου μουσεία, εντός και εκτός Ελλάδας, καθώς και τις λειτουργίες τους. Η μουσειολογία μελετά την ιστορία των μουσείων και των συλλογών, τις αξίες και τον ρόλο τους στην κοινωνία, τρόπους οργάνωσης και τομείς λειτουργίας τους, ζητήματα δεοντολογίας και καλής πρακτικής και φυσικά τις ποικίλες δραστηριότητές τους. Τα μαθήματα που προσφέρονται έχουν ως στόχο να αναδείξουν την επιστήμη της μουσειολογίας, τις αξίες και ερμηνείες των μουσείων, των μουσειακών αντικειμένων και των συλλογών καθώς και τη σχέση αυτών με τους ανθρώπους, να εξοικειώσουν τους/τις φοιτητές/-τριες με μουσειοπαιδαγωγικές θεωρίες και πρακτικές και να τους προετοιμάσουν για έναν επόμενο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών στη μουσειολογία, εφόσον το επιθυμούν.

2. Ιστορία της Τέχνης

Η Ιστορία της Τέχνης ως γνωστικό αντικείμενο εξετάζει την Τέχνη (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Χαρακτική, Διακοσμητική) της Μεσαιωνικής Δύσης και των Νεότερων Χρόνων, καθώς και εκφάνσεις της Σύγχρονης Τέχνης, σε όλον τον κόσμο. Ως ειδικός επιστημονικός κλάδος συγκροτήθηκε στη Γερμανία κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και ανέπτυξε δικά της, ευδιάκριτα μεθοδολογικά εργαλεία. Η μορφολογική/τεχνοτροπική ανάλυση και η εικονογραφική/εικονολογική θεωρία είναι από τις σημαντικότερες προσεγγίσεις έργων τέχνης που γνώρισαν ευρύτατη εφαρμογή και αποδοχή. Στον 20ό αιώνα άλλωστε εμφανίζονται στην Ιστορία της Τέχνης πολλαπλές ερμηνευτικές τάσεις που συνδέονται με την Ψυχανάλυση, την Κοινωνική Ανθρωπολογία, τη Σημειωτική, τον Μαρξισμό, κ.ά.

Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών η διδασκαλία της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται στις παρακάτω τεχνοϊστορικές ενότητες:

1. Τέχνη της Αναγέννησης
2. Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό
3. Νεότερη Ευρωπαϊκή Τέχνη - Νεοελληνική Τέχνη
4. Σύγχρονη Τέχνη

Η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της ιστορίας της τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής και πνευματικής καλλιέργειας και κυρίως στηρίζουν και ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη. Η γνώση των ιστορικών γεγονότων και της εξέλιξης του πνεύματος και των ιδεών, όπως προκύπτει από τα κείμενα, αντικείμενα μελέτης φιλολόγων και ιστορικών ολοκληρώνεται με τη γνώση των υλικών καταλοίπων των πολιτισμών – αντικείμενο μελέτης των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι η απορρόφησή του στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχος της οποίας είναι η αρχαιολογική έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση, ανάδειξη, νομική προστασία και διαχείριση πολιτιστικών αγαθών) καθώς και η

οργάνωση μουσείων και εκθέσεων. Αποφασιστική υπήρξε πάντοτε, η συμβολή των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης στη διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ελληνικού χώρου, με τη διάσωση των αρχαίων μνημείων και έργων τέχνης, των παραδοσιακών οικισμών και του ιστορικού, εν γένει, αλλά και φυσικού τοπίου μέσα στο οποίο έζησε και έδρασε ο άνθρωπος. Δημιουργούν, έτσι, κίνητρα επισκεψιμότητας και επικοινωνίας με ανθρώπους από όλο τον κόσμο με πολλαπλά οφέλη, μεταξύ των οποίων και οικονομικά.

Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε ιδιωτικά Μουσεία και Συλλογές. Τέλος, η Μέση Εκπαίδευση απορροφά μεγάλο μέρος αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

B. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών

I. Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις σπουδών, που αντιστοιχούν σε δύο ειδικεύσεις: α) **ειδίκευση Ιστορίας** και β) **ειδίκευση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**.

Η επιλογή κατεύθυνσης δηλώνεται από τον φοιτητή στη Γραμματεία μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου των σπουδών του. Με την ειδίκευση, ο φοιτητής εμβαθύνει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας, σε ορισμένες εποχές ή επιμέρους κλάδους και αποκομίζει ειδικές γνώσεις, ερεθίσματα και μεθόδους προσέγγισης της ιστορικής και αρχαιολογικής επιστήμης. Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, και των δύο κατευθύνσεων, εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Μέση/Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για τους εισαχθέντες προ του 2013, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται από το πρόγραμμα το οποίο ήδη ακολουθούν. Για όσους έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 35-55 του παρόντος Οδηγού.

Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών δεν μπορεί να είναι κατώτερος των **δεξαμήνων**, κατά τα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν οι ίδιοι το πρόγραμμά τους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε μαθήματα **Βάσης**, σε μαθήματα **Κορμού**, σε μαθήματα **Ειδίκευσης** και σε μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**.

Τα μαθήματα **Βάσης** περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας **υποχρεούνται** να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Μέση Εκπαίδευση.

Τα μαθήματα **Κορμού** περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι **υποχρεωτικά** για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες των δύο κατευθύνσεων. Με τα μαθήματα αυτά, οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων, με αφετηρία τον οποίο μπορούν, στη συνέχεια, να εμβαθύνουν σε ειδικότερους

κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων **Ειδίκευσης**. Η κατηγορία αυτή μαθημάτων περιλαμβάνει **Υποχρεωτικά** και **Επιλεγόμενα**.

Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία η απόδοσή του θα ελέγχεται με σεμιναριακή εργασία, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό θεμάτων με ερευνητικό ενδιαφέρον και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο θέμα που εξετάζεται.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**, τα οποία ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από δύο κατηγορίες μαθημάτων (βλ. παρακάτω). Μία από αυτές τις κατηγορίες είναι μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα, που προσφέρονται από την άλλη κατεύθυνση.

Μαθήματα του Τμήματος προσφέρονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα (σε συνδιδασκαλία).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΕΣΠΑ 2014-2020)

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος, στους φυσικούς χώρους επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών μεταξύ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συναφών προς αυτήν υπηρεσιών, με σκοπό την αμοιβαία συνεργασία.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι προαιρετική και πραγματοποιείται σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες των Υπουργείων, Πολιτισμού και Τουρισμού, Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα, τα σχετικά με την Ιστορία της Τέχνης. Διευκρινίζεται ότι το Πρόγραμμα Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (ΠΠΑ) εντάσσεται στο πλαίσιο του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020»** και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους.

Την επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης έχει η κ. Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων φοιτητών/τριών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα αυτό είναι η βαθμολογία τους και το εξάμηνο φοίτησής τους (από το Β' εξάμηνο και εξής). Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα στην κα. Μ. Χαρίση, κυψέλη 409.

Για το διάστημα Ιούλιος – Οκτώβριος 2016, προβλέπεται να ασκηθούν σε δίμηνη πρακτική άσκηση 50 φοιτητές/τριες .

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (Εθελοντική)

Στο πλαίσιο του Τομέα Ιστορίας λειτουργεί πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας των φοιτητών/-τριών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε Αρχεία και Ερευνητικά Κέντρα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην υπεύθυνη του προγράμματος: αναπληρώτρια καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου.

Το Τμήμα προσφέρει επίσης πρακτικές ασκήσεις και ελεύθερα φροντιστήρια.

Βιβλιοθήκες

Οι δύο Βιβλιοθήκες του Τμήματος (Σπουδαστήριο Ιστορίας και Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης) διαθέτουν περίπου 70.000 τόμους εξειδικευμένων βιβλίων και περιοδικών. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους έχει ήδη καταγραφεί ηλεκτρονικά και το έργο αυτό συνεχίζεται. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει στη διεύθυνση: <http://www.lib.uoa.gr/yphresies/opacl>

Ιστοσελίδα

Η ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας βρίσκεται στη διεύθυνση: www.arch.uoa.gr. Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να συμβουλευτούν την ιστοσελίδα για το περιεχόμενο και την εξεταστέα ύλη των μαθημάτων και για ανακοινώσεις που τους αφορούν. Επιπλέον, σε μεγάλο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα πρόσβασης στην ηλεκτρονική τάξη (<http://eclass.uoa.gr>).

II. Μαθήματα

A. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 1) Κάθε μάθημα θα πρέπει να διδαχθεί εξαμηνιαίως επί 13 πλήρεις εβδομάδες κατ' ελάχιστον, άλλως θεωρείται μη διδαχθέν.
- 2) Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.
- 3) Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξημένου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι πάσης φύσεως παροχές προς τους/τις φοιτητές/-τριες (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.).
- 4) Στο Τμήμα δεν προβλέπεται διαδικασία βελτίωσης βαθμού σε ήδη εξετασθέντα μαθήματα.
- 5) Οι φοιτητές/φοιτήτριες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους δεν δικαιούνται δωρεάν βιβλία περισσότερα από τον υποχρεωτικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους (52 μαθήματα).

B. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση 52 μαθημάτων, το καθένα από τα οποία διδάσκεται επί τρεις ώρες κάθε εβδομάδα.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (νόμος 3374/2-8-2005), το πρόγραμμα σπουδών είναι οργανωμένο με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS – π.μ.–. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν ποσοτικά την εργασία που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης και η οποία, κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου, αποτιμάται σε **τριάντα (30) π.μ.** Συνολικά, στη διάρκεια της φοίτησής τους οι φοιτητές/-τριες θα πρέπει να συγκεντρώσουν **240 π.μ. (ECTS)** τουλάχιστον.

Σημ.: Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ο

αριθμός των τριάντα πιστωτικών μονάδων κατά εξάμηνο και των συνολικά 240 πιστωτικών μονάδων ισχύει κατά προσέγγιση.

Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Μέση / Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για όσους έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, η Παιδαγωγική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 35-55 του παρόντος Οδηγού.

Οι προ του 2013-2014 εισαχθέντες/-είσες φοιτητές/-τριες του Τμήματος καθώς και οι πτυχιούχοι αυτού **ΔΕΝ** υπάγονται στις σχετικές με την υποχρέωση πιστοποιημένης παιδαγωγικής-διδακτικής επάρκειας διατάξεις και το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών τους διασφαλίζει αυτομάτως τη δυνατότητα συμμετοχής σε μελλοντικούς διαγωνισμούς ΑΣΕΠ για τον κλάδο «ΠΕ02 Φιλολόγων», όπως αυτό ίσχυε και πριν από την ψήφιση του ν. 3848/2010.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

α. ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13

Οι πιστωτικές μονάδες οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα, που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους φοιτητές/-τριες. Τα μαθήματα κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

11 μαθήματα = 40 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 2 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας × 4 π.μ και × 4,5 π.μ., αντιστοίχως)

β) Μαθήματα Κορμού:

20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ.

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:¹

¹ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλους των

17 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα	9 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
40,5 π.μ. (7 μαθήματα × 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ) (αναλυτικά παρακάτω)	50,5 - 54 π.μ.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα	8 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
46 π.μ. (8 μαθήματα × 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.) (αναλυτικά παρακάτω)	45 - 48 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο.

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100

Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τριώρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/-τριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23.

κατευθύνσεις			
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	9	50,5 -54
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234,5 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45-48
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234 π.μ. και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Προσφερόμενα μαθήματα

Αναλυτικότερα οι πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα έχουν ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

α) Μαθήματα Βάσης	π.μ.
11 μαθήματα	40
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ	3,5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	3,5
ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΠΔ301 Παιδαγωγικά Ι	4
ΠΔ303 Παιδαγωγικά ΙΙ	4,5
Σύνολο	40

<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>π.μ.</i>
20 μαθήματα	100
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π.μ.</i>
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
II 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
II 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
II 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
II 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
II 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
II 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
Σύνολο	50

<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>π.μ.</i>
IA 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
IA 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
IA 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
IA 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
IA 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
IA 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
IA 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
IA 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
IA 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
IA 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
Σύνολο	50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>π.μ.</i>
8 μαθήματα	40,5
II 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
II 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
II 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
II 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
II 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5
II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5

Π 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ΙΙ	5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου Ι	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εννέα (9) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 50,5 (2 σεμιναριακά και 7 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 54 π.μ. (9 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 54 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 58 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 21 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 122 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	6
ΣΙ 61 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 211 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 223 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 102 Αρχειακές Πηγές και Έρευνα	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
 <i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	
Π 89 Αρχαία Ιστορία - Επιγραφική	5,5
Π 91 Αρχαία Ιστορία - Νομισματική	5,5
Π 125 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 212 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5

II 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	5,5
II 06 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
II 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
II 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 109 Οθωμανική ιστορία και οθωμανική παλαιογραφία	5,5
II 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
II 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υποχρεωτικά	π.μ.
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης	5
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 77 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 110 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 25 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6

ΣΑ 149 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 20 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 83 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 103 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 104 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	6
<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ</i>
ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 150 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΙ 89 Αρχαία Ιστορία - Επιγραφική	5,5
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 143 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 132 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 106 Μουσειολογία	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα, άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των πόσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 22–28).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει τέσσερα μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. Μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. Μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Για τον σχετικό κατάλογο, βλ. στην πλατφόρμα my studies / βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 5ο,7ο εξάμηνο για τα Χειμερινά προσφερόμενα, και βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 6ο, 8ο εξάμηνο για τα Εαρινά προσφερόμενα).

Προς ενίσχυση της παιδαγωγικής κατάρτισης των φοιτητών/-τριών, συστήνεται η

παρακολούθηση τριών μαθημάτων Παιδαγωγικών (πλέον των δύο υποχρεωτικών Βάσης). Από τα τρία συστηνόμενα μαθήματα τα δύο πρέπει να είναι τα μαθήματα ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» και ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση», που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ προς τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματός μας, στο 5ο και 6ο εξάμηνο του ενδεικτικού μας προγράμματος. Το τρίτο από τα συστηνόμενα μαθήματα οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας μπορούν να το επιλέγουν ανάμεσα από όλα τα προσφερόμενα μαθήματα Παιδαγωγικών του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ, σε συνδιδασκαλία με τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος ΦΠΨ.

Επαναλαμβάνεται ότι τα τρία συστηνόμενα μαθήματα Παιδαγωγικής θα είναι για τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2, παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

**Συνοπτική Θεώρηση του Προγράμματος
και Προτεινόμενο Ενδεικτικό Πρόγραμμα ανά Εξάμηνα
(ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)**

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές/-τριες υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές/-τριες μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται: 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (6ος όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8ος όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές/-τριες να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή

άλλο μάθημα. Σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

Κατατακτήριες εξετάσεις

Όσοι φοιτητές εισάγονται στο 3^ο εξάμηνο, οφείλουν όλα τα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών του τμήματός μας εκτός των μαθημάτων που εξετάστηκαν κατά την κατάταξή τους.

Όσοι φοιτητές εισάγονται στο 5^ο εξάμηνο, (πτυχιούχοι του Τμήματός μας) οφείλουν να ακολουθήσουν τα μαθήματα κορμού, ειδίκευσης, και ελεύθερων επιλογών του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών από το 5^ο εξάμηνο και μετά.

β) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους/τις φοιτητές/-τριες σχετικά με την οργάνωση των σπουδών τους, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους/τις φοιτητές/-τριες που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλοι Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι οι Κ. Γαγανάκης και Σ. Ψωμά και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης η Ευρ. Κεφαλίδου (εαρινό εξάμηνο) και ο Γ. Πάλλης.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ²
(ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ
ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)

Κοινό για τους/τις φοιτητές/-τριες και των δύο κατευθύνσεων

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

² Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη B (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

* Από το ακαδ. Έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχειακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 102-104.

** Συνστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Ελεύθερη Επιλογή***

*** Συνστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά Ι: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά ΙΙ: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή*

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
*Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία***
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

*** Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών/-τριών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα), βλ. σελ. 104–105.

β. ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-14 ΚΑΙ ΕΞΗΣ

Οι πιστωτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους φοιτητές/-τριες.

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών εξασφαλίζει Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια στους αποφοίτους του, οι οποίοι έχουν εισαχθεί στο Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής. Η κατοχή της Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας δίδει στους ανωτέρω αποφοίτους τη δυνατότητα:

Να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα (στη συγκεκριμένη περίπτωση ως εκπαιδευτικών του κλάδου «ΠΕ02 Φιλολόγων»), με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε· 2) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 8.

Με σκοπό την εξασφάλιση της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας από το πτυχίο του, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προέβη σε αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του για τους/τις φοιτητές/-τριες του που έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, σε πλήρη προσαρμογή του στον νόμο 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε, σύμφωνα με τον οποίο:

Προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη μέσα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος διδακτικών αντικειμένων που εμπίπτουν στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: 1. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, 2. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας, 3. Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση.

Κατ' εφαρμογή της παραπάνω διάταξης, το Τμήμα ενσωμάτωσε στο πρόγραμμα σπουδών του κύκλο μαθημάτων, που εξασφαλίζουν την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια στους αποφοίτους του οι οποίοι έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής (οι εισαχθέντες κατά προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη υπάγονται στην προ του νόμου 3848/2010 νομοθεσία, που δεν απαιτεί την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια και παρέχει στους κατόχους πτυχίου του Τμήματός μας τη δυνατότητα διορισμού ή πρόσληψής τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση χωρίς άλλες προϋποθέσεις). Σημειώνεται ότι τα περισσότερα από τα μαθήματα αυτά ήδη περιέχονται στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και διδάσκονται στους φοιτητές/-τριες του από πολλά έτη (βλ. αναλυτικά Πίνακα, σελ. 51-55).

Τα μαθήματα που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

13 μαθήματα = 46 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 4 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας, εκ των οποίων 1 × 4 π.μ., 1 × 4,5 π.μ., 2 × 3 π.μ.)

β) Μαθήματα Κορμού:

21 μαθήματα = 105,5 π.μ. (20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ., 1 μάθημα × 5,5 π.μ = 5,5 π.μ.).

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής:³

1 μάθημα × 5,5 π.μ.

³ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 51-55). Για την κάλυψή του ο φοιτητής/-τρια, κατά το ακαδ. έτος 2016-17, επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τριών (3) ακόλουθων μαθημάτων (βλ. και Πίνακα σελ. 51-55).

Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

(Το μάθημα ΙΑ190 «Μουσειοπαιδαγωγική» δεν θα προσφερθεί κατά το ακαδ. έτος 2016-17).

--Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα από τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ή και τα δύο (ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

--Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κατεύθυνσης Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά ένα εκ των δύο υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το δεύτερο από τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής.

--Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής ένα από τα τρία προσφερόμενα μαθήματα (Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης). Επίσης, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:⁴

16 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα	8 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
40,5 π.μ. (7 μαθήματα × 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ.) (αναλυτικά βλ. παρακάτω)	45-48 π.μ.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα	7 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
46 π.μ. (8 μαθήματα × 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.) (αναλυτικά βλ. παρακάτω)	39,5-42 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3.

ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο και κυμαίνεται μεταξύ των **6 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δύο μαθήματα επιλεγούν από μαθήματα εκτός του Τμήματός μας) και των **12 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα επιλεγούν από σεμιναριακά μαθήματα του Τμήματός μας)

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

⁴ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τρίωρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/-τριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23. Τα δύο σεμιναριακά μαθήματα έχουν αναγνωριστεί και ως μαθήματα Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας (βλ. και Πίνακα σελ. 51-55).

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45 – 48
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 – 12
Σύνολο		52	243 – 252

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	7	39,5 – 42
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 - 12
Σύνολο		52	243 - 251,5

Προσφερόμενα μαθήματα

Πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

<i>α) Μαθήματα Βάσης</i>	<i>π.μ.</i>
13 μαθήματα	46
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3,5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3,5
ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3,5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	3,5
ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία I	3,5
ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία II	3,5
ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία	3,5

ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι	3,5
ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΠΔ301 Παιδαγωγικά Ι	4
ΠΔ303 Παιδαγωγικά ΙΙ	4,5
ΠΔ300 Παιδαγωγικά ΙΙΙ	3
ΠΔ302 Παιδαγωγικά ΙV	3
Σύνολο	46

<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>π.μ.</i>
21 μαθήματα	105,5

<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π.μ.</i>
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
Π 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5

<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>π.μ.</i>
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5

Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής: ⁵	π.μ.
Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης ή ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	5,5
ή ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	
Σύνολο	105,50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

Υποχρεωτικά	π.μ.
8 μαθήματα	40,5
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5
Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
Π 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

⁵ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 51-55). Για την κάλυψή του ο φοιτητής επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τριών (3) ανωτέρω μαθημάτων: (βλ. και Πίνακα σελ. 51-55). (Το μάθημα ΙΑ190 «Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» δεν θα προσφερθεί κατά το ακαδ. έτος 2016-17).

--Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα από τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ή και τα δύο (ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

--Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κατεύθυνσης Εσωτερικής Επιλογής το «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά ένα εκ των δύο υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το δεύτερο από τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής.

--Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής ένα από τα τρία προσφερόμενα μαθήματα (Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης). Επίσης, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 54 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 58 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ21 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 122 Ιστορία Νέου Ελληνισμού I	6
ΣΙ 61 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 211 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 223 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 102 Αρχειακές Πηγές και Έρευνα	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού I	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6

<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
Π 89 Αρχαία Ιστορία - Επιγραφική	5,5
Π 91 Αρχαία Ιστορία - Νομισματική	5,5
Π 125 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 212 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης	5,5
Π 06 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5

II 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 109 Οθωμανική ιστορία και οθωμανική παλαιογραφία	5,5
II 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
II 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υποχρεωτικά	π.μ.
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία & Ιστορία Τέχνης	5
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επτά (7) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 39,5 (2 σεμιναριακά και 5 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 42 π.μ. (7 σεμιναριακά μαθήματα).

A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά	π.μ.
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 77 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 110 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 25 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 149 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 20 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 83 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 103 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6

ΣΑ 104 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	6

<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ</i>
ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 150 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
Π 89 Αρχαία Ιστορία - Επιγραφική	5,5
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 143 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 132 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 106 Μουσειολογία	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 36–43). Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στα δύο μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 12 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα που επιλέγονται είναι σεμιναριακά της ίδιας ή της άλλης Κατεύθυνσης του Τμήματός μας) και των 6 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα επιλέγονται από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει δύο (2) μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Σχετικός κατάλογος θα αναρτηθεί στη Γραμματεία του Τμήματος).

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2) παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.⁶

⁶ Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα, εκτός του αριθμού μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, να εξετάζονται, εάν το επιθυμούν, μέχρι και σε τέσσερα (4) επιπλέον μαθήματα.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

Συνοπτική Θεώρηση του Προγράμματος και Προτεινόμενο Ενδεικτικό Πρόγραμμα ανά Εξάμηνα

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές/-τριες υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές/-τριες μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (6ος όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8ος όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές/-τριες να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα.

Σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

β) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους/τις φοιτητές/-τριες σχετικά με την οργάνωση των σπουδών, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους/τις φοιτητές/-τριες που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλοι Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι οι Κ. Γαγανάκης και Σ. Ψωμά για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης οι Ευρ. Κεφαλίδου (εαρινό εξάμηνο) και Γ. Πάλλης

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

**Πρόγραμμα κατά Εξάμηνα για φοιτητές/-τριες που έχουν εισάχθει
απο το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-2014 και εξής⁷**

ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

⁷ Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*Π= Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υπογραμμίζεται ότι για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής,

i. ανάλογα με την Κατεύθυνση, Ιστορίας ή Αρχαιολογίας, που ακολουθεί υποχρεούται, από τα οκτώ (8) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Ιστορίας» / από τα επτά (7) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης», να παρακολουθήσει δύο (2) τουλάχιστον σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία παράλληλα έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια.

ii. για την κάλυψη του υποχρεωτικού Μαθήματος Κορμού Εσωτερικής Επιλογής επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τριών (3) ακολούθων μαθημάτων (βλ. Πίνακα σελ. 51-55):

Π126 Ιστορία της Εκπαίδευσης

ή

ΠΔ162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης,

ή

ΠΔ119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

(Το μάθημα ΙΑ190 «Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» δεν θα προσφερθεί κατά το ακαδ. έτος 2016-17).

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
B	ΠΔ300	(Παιδαγωγικά III:) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας

* Από το ακαδ. έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχειακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 102-104.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
B	ΠΔ302 «	(Παιδαγωγικά IV): Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	(Παιδαγωγικά I:) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		Τέσσερα (4) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	(Παιδαγωγικά II): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u>
		Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τριών (3) ακόλουθων μαθημάτων:
	Π126	Ιστορία της Εκπαίδευσης
	ΠΔ162	ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
	ΠΔ119	ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
B	ΠΔ300	(Παιδαγωγικά III:) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
B	ΠΔ302	(Παιδαγωγικά IV:) Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	(Παιδαγωγικά I:) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4ο Έτος:ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	(Παιδαγωγικά II): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
II	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τριών (3) ακολούθων μαθημάτων:
	Π126 ΠΔ162 ΠΔ119	Ιστορία της Εκπαίδευσης ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		Δύο (2) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

* Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών/-τριών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα), βλ. σελ. 104-105.

**Μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας
(για τους εισαχθέντες από το 2013-14 και εφεξής)**

		ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	ECTS
1η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής				
1		Οι φοιτητές παρακολουθούν ως Μάθημα Υποχρεωτικό, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα (1) από τα τέσσερα μαθήματα που ακολουθούν (1Α. Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας*), 1Β. Ιστορία της Εκπαίδευσης, 1Γ. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, 1Δ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης).		
H	A	<p>Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας* (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Το μάθημα της μουσειοπαιδαγωγικής θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης, η οποία εντάσσεται στα ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της μουσειολογίας και της παιδαγωγικής. Η δομή του μαθήματος αρθρώνεται στις ακόλουθες βασικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το μουσείο ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις 2. Μουσειακή εκπαίδευση: αφετηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς 3. Ο ρόλος του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιογνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση 4. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση: θεωρίες γνώσης, μάθησης και επικοινωνίας 5. Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή εκπαίδευση 6. Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων και εν γένει του υλικού πολιτισμού 7. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών για ποικίλες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, εφήβους, οικογένειες, ενηλίκους, ΑμεΑ, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κ.ά.) και διαφορετικά είδη μουσείων και συλλογών 8. Μουσείο και Σχολείο: πλαίσιο, προκλήσεις, προοπτικές μιας δημιουργικής συνεργασίας 9. Μουσειακή εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον: η αξιοποίηση των νέων μέσων 10. Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της μάθησης στα μουσεία: νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες. <p>* Το μάθημα ΙΑ190 «Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» δεν θα προσφερθεί κατά το ακαδ. έτος 2016-17.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5

H	B	<p>Ιστορία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19ο και 20ό αιώνα στο ελληνικό κράτος.</p> <p>Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στην συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
H	Γ	<p>Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στη διοίκηση της εκπαίδευσης • Ο ρόλος του κράτους στη διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος • Ιστορική επισκόπηση των σχολών διοίκησης • Οι έννοιες της οργάνωσης • Η έννοια της διοίκησης • Μορφές-μοντέλα διοίκησης • Η γραφειοκρατία στην εκπαίδευση • Το εκπαιδευτικό σύστημα ως ανοικτό σύστημα • Η δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος –θεσμικό πλαίσιο • Αποτελεσματικότητα στην εκπαίδευση 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
H	Δ	<p>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <p>Κριτική ανάλυση της οργάνωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.</p> <p>Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και έχει ως βασικό στόχο τη μελέτη της σχέσης μεταξύ κοινωνίας και εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό μελετώνται οι κοινωνικές πτυχές της εκπαίδευσης, τα οργανωτικά χαρακτηριστικά των σχολείων, οι σχέσεις μεταξύ εκπαίδευσης και κοινωνικής ανισότητας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η εκπαίδευση συμβάλλει στην αναπαραγωγή της κοινωνικής ανισότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον τρόπο με τον οποίο οι σχέσεις διάδρασης στο μικροεπίπεδο των εκπαιδευτικών θεσμών έχουν τον αντίκτυπό τους σε γενικότερες κοινωνικές διεργασίες.</p> <p>Στους στόχους του μαθήματος συγκαταλέγονται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η μελέτη της βασικής αποστολής της εκπαίδευσης. 2. Η κατανόηση του ρόλου και της σημασίας της εκπαίδευσης για το άτομο και την κοινωνία, καθώς και η κατανόηση των λόγων που οδήγησαν στη θέσπιση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. 3. Η εξοικείωση με τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, αναφορικά με το ρόλο της εκπαίδευσης στην κοινωνία (Φονξιοναλισμός, Μαρξισμός, Νέα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) 4. Η μελέτη του ρόλου που παίζει η σχολική εκπαίδευση στις σημερινές κοινωνίες, από την κοινωνικοποίηση του υποκειμένου μέχρι την αναπαραγωγή των κοινωνικών θέσεων από γενιά σε 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5

		γενιά. 5. Η μελέτη της προοπτικής της εκπαίδευσης στην Ελλάδα και παγκόσμια		
2		Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές, κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχαιακή εργασία κ.ά.) Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται, ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωσή τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών (στοιχεία αναγκαία για την ιστορική έρευνα και τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας).	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	5
2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας				
3		Παιδαγωγική Ψυχολογία (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας) Η παιδαγωγική ψυχολογία είναι η εφαρμογή των ψυχολογικών μεθόδων στη μελέτη της μάθησης και της διδασκαλίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι μέθοδοι και θεωρίες της παιδαγωγικής ψυχολογίας και συγκεκριμένα η γνωστική, γλωσσική, ψυχοκοινωνική και ηθική ανάπτυξη των μαθητών μέσω των συμπεριφοριστικών και κοινωνικογνωστικών θεωριών δίνοντας έμφαση στις ατομικές διαφορές, τη μνήμη, την κατανόηση, τη μεταγνώση, την αυτοαντίληψη και τα κίνητρα των μαθητών. Εξίσου σημαντικό μέρος του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της δυναμικής και της διαχείρισης της σχολικής τάξης για το χειρισμό των δυσκολιών που παρουσιάζουν οι μαθητές στη μάθηση. Στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/-τριες: α. να εξοικειωθούν με θεωρίες και ερευνητικά πορίσματα στην περιοχή της μάθησης και β. να κατανοήσουν τον τρόπο εφαρμογής των θεωριών παιδαγωγικής ψυχολογίας στην πράξη.	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	3
4		Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας) Το μάθημα αποβλέπει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σχετικά με την προβληματική των αναλυτικών προγραμμάτων (Α.Π.), τόσο στο μακροεπίπεδο ενός συστήματος όσο και στο μικροεπίπεδο της τάξης. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις μεταρρυθμίσεις των Α.Π., τα «συστήματα γνώσης» και τα «καθεστώτα αλήθειας», τα οποία συνδέονται με κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν τις σχέσεις ανάμεσα στην εξουσία, τη γνώση και την κοινωνία, τα ζητήματα της πιο «αξιόλογης γνώσης», τις πολιτικές της γνώσης και τις φιλοσοφικές και ιδεολογικές θεωρήσεις για τα Α.Π., καθώς και των προεκτάσεων που δημιουργούνται σε όλα τα επίπεδα των σχολικών έργων, ιδιαίτερα στους ρόλους των εκπαιδευτικών στην «Κοινωνία της γνώσης». Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες θα μνηθούν στο συστηματικό σχεδιασμό και την «αρχιτεκτονική» ανάπτυξης μαθημάτων (curriculum design), και στις στοχαστικές και αναστοχαστικές πρακτικές που απαιτούνται ως προς την υλοποίηση και προσαρμογή του Α.Π. στην τάξη. Για την επίτευξη των σκοπών αυτών οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τα κρίσιμα ζητήματα και τις διαδικασίες λήψης	3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο	3

		<p>αποφάσεων ως προς τις θεωρίες των Α.Π., τις μεθοδολογίες εκπόνησης τους, την προέλευση, τις μορφές και χρήσεις της σχολικής γνώσης διαχρονικά, τις διαδικασίες επιλογής και διάχυσής της ως πιο «αξιόλογης γνώσης», ενώ παράλληλα θα αναπτύξουν δεξιότητες και τεχνογνωσία σε θέματα που αφορούν: την υλοποίηση και προσαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος (Α.Π.) στο επίπεδο της τάξης και των μαθητών, τα διαφορετικά κριτήρια και μεθόδους σχετικά με την οργάνωση των γνωστικών περιεχομένων και τη διάταξη της διδακτέας ύλης, τα μοντέλα σχεδιασμού των Α.Π., καθώς και τους τρόπους συσχέτισης και αναπλαισίωσης της επιστημονικής, σχολικής και βιωματικής γνώσης. Ταυτόχρονα, θα αναλυθούν οι αδυναμίες και τα διαχρονικά προβλήματα των Α.Π. στην Ελλάδα, η σχέση Α.Π., διδασκαλίας και σχολικών εγχειριδίων, οι λειτουργίες του «κρυφού» ή αφανούς προγράμματος και οι επιδράσεις του στη σχολική κουλτούρα και «οικολογία» της τάξης. Θα αναπτυχθούν, επίσης, δεξιότητες σχετικά με τις μορφές, τις προσεγγίσεις, τα στάδια και τα μοντέλα αξιολόγησης των Α.Π. Θα αναλυθούν, τέλος, οι διεθνείς τάσεις των Α.Π., οι προοπτικές για τις κατευθύνσεις, το περιεχόμενο, τις δεξιότητες και την πιο «αξιόλογη γνώση» των Α.Π., στο εγγύς μέλλον, αναζητώντας νέους ρόλους και διαδικασίες για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικούς και τα εκπαιδευτικά συστήματα.</p>		
3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση				
5		<p>Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Οι φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας παρακολουθούν υποχρεωτικά δύο σεμιναριακά μαθήματα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με ελεύθερη, εσωτερική επιλογή μεταξύ των προσφερόμενων σεμιναριακών μαθημάτων Ιστορίας / Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Στα σεμιναριακά μαθήματα κύρια επίδωξη είναι η γνωριμία των φοιτητών με τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας, ενώ, εκτός από την ερευνητική διάσταση, αξιοποιούνται τεχνικές μάθησης και διδασκαλίας, που συμπεριλαμβάνουν τη διδακτική διάσταση των μαθημάτων της Ιστορίας/Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Ο αριθμός των φοιτητών στο κάθε σεμιναριακό μάθημα δεν υπερβαίνει τους 23 και η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Οι εγγεγραμμένοι φοιτητές έχουν ενεργό ρόλο στο μάθημα και η επίδοσή τους διαμορφώνεται με κριτήριο την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας, υπό τον τύπο του μαθήματος, ενώπιον του διδάσκοντα, ο οποίος προβαίνει σε επιστημονικές και διδακτικές παρεμβάσεις, και των συμφοιτητών τους, καθώς επίσης την υποβολή της εργασίας αυτής σε γραπτή μορφή και την όλη συμμετοχή τους στο μάθημα.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	6
6		<p>Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p><i>Βλ. παραπάνω, αρ. 5.</i></p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	6
7		<p>Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιστορική εξέλιξη της διδασκαλίας του μαθήματος. • Φυσιολογία του μαθήματος: ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. • Το θεσμικό πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος (ΑΠΣ, ΔΕΠΠΣ 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	4

	<p>και λοιπό νομοθετικό πλαίσιο: εγκύκλιοι, προεδρικά διατάγματα κ.ά.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ερμηνευτική ως μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος. • Σύγχρονα εργαλεία διδασκαλίας: σχέδιο δράσης, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, νοητικοί χάρτες, εκπαιδευτικά λογισμικά). • Το σχολικό εγχειρίδιο του μαθήματος: έντυπο, ηλεκτρονικό, πολυτροπικό. • Η έννοια του σχεδίου διδασκαλίας. <p>ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση μικροδιδασκαλιών. • Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών. 		
8	<p>Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη. (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <p><i>Το μάθημα συνοδεύεται από Πρακτική Άσκηση σε σχολεία</i></p> <p>Η επιστήμη της ιστορίας και οι κοινωνικές της διαστάσεις. Η ιστορική γνώση και οι ιδιαιτερότητες της. Δομή της ιστορικής γνώσης. Ιστορική αφήγηση, ιστορική εξήγηση, ιστορικές έννοιες, ιστορικοί χρόνοι. Σχολική ιστορία και επιστημονική γνώση. Η ιστορία ως αντικείμενο μάθησης. Ψυχολογικές αρχές και μαθησιακές προϋποθέσεις, ο μαθητής ως αναγνώστης της ιστορίας. Η διδασκαλία της ιστορίας ως θεσμός. Διαμεσολαβήσεις της ιστορικής γνώσης. Προγράμματα Σπουδών ιστορίας και σχολικά εγχειρίδια. Εποικοδομιστικές θεωρίες μάθησης και πρόσληψη ιστορικού κειμένου. Νοητικά μοντέλα των μαθητών και εμπόδια στην οικειοποίηση της ιστορικής γνώσης. Οργάνωση μαθησιακών περιβαλλόντων, σύγχρονα μέσα διδασκαλίας και αξιολόγηση. Δημόσιες χρήσεις της ιστορίας, ιστορική μνήμη και πολιτισμική ταυτότητα.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	4,5
	<p>Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε σχολεία (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p>		
ΣΥΝΟΛΟ		ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΟΛΟ
8		312	37

Πιστωτικές μονάδες για τους/τις φοιτητές/-τριες Erasmus

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές/-τριες Erasmus του Τμήματος σε πανεπιστήμια του εξωτερικού καθορίζονται από το πανεπιστήμιο από το οποίο προσφέρονται τα μαθήματα. Οι φοιτητές/-τριες πρέπει να προσέχουν ώστε τα μαθήματα που θα επιλέξουν θα τους επιτρέψουν να συμπληρώσουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 240 π.μ.

Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα σε ξένους/-νες φοιτητές/-τριες έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Απλό μάθημα (διδασκαλία): 5 πιστωτικές μονάδες.
- Απλό μάθημα (διδασκαλία και πρακτική άσκηση): 5,5 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Ιστορίας), 6 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας).
- Απλό μάθημα επιλεγόμενο Κατεύθυνσης (μη σεμιναριακό): 5,5 πιστωτικές μονάδες.
- Σεμιναριακό μάθημα: 6 πιστωτικές μονάδες.
- Μεταπτυχιακό μάθημα: 15 πιστωτικές μονάδες.

III. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/-τριες με έτος εισαγωγής προ του 2011

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 άρχισε η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει: (1) μετατροπή των τετράωρων μαθημάτων σε τριώρα, (2) αύξηση του αριθμού μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, (3) κατάργηση αρκετών παλαιών μαθημάτων και αντικατάστασή τους από νέα, καθώς και (4) προσθήκη νέων μαθημάτων. Οι αλλαγές αυτές ισχύουν για τους/τις φοιτητές/-τριες οι οποίοι έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής. Για τους παλαιούς φοιτητές και παλαιές φοιτήτριες, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ισχύουν τα παρακάτω:

1) Το νέο πρόγραμμα άρχισε να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.

2) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ισχύει ο αριθμός των 42 μαθημάτων, εκ των οποίων τα 2 σεμιναριακά.

3) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων βάσης, των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού, των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης, των επιλεγόμενων μαθημάτων κατεύθυνσης (σεμιναριακών και μη σεμιναριακών) και των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

4) Όσα μαθήματα του παλαιού προγράμματος έχουν παύσει να προσφέρονται, έχουν αντικατασταθεί από νέα μαθήματα, σύμφωνα με τους πίνακες που ακολουθούν. Τα μαθήματα αυτά δεν εξετάζονται πλέον. Οι φοιτητές/-τριες που τα οφείλουν θα πρέπει να δηλώσουν τα νέα μαθήματα με τα οποία αντιστοιχίζονται (συμβουλευτείτε τους πίνακες που ακολουθούν για τις αντιστοιχίες).

B) Μαθήματα του παλαιού προγράμματος που δεν εξετάζονται πλέον ή έχουν μεταφερθεί

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2ο εξάμηνο.

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο.
B	ΦΓ03	Γλωσσολογία	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία του 3ου εξαμήνου.
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν.

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΓ03 Γλωσσολογία. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΒΦΓ03.

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦ25 Βυζαντινά Κείμενα. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΒΦ25.
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π26	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β' στο 6ο εξάμηνο.
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το Π26.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	Π Δ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ27	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ27 Κλασική Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ27.

*II	IA44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA28 Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το IA28.
B	ΦB25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	IA28	Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	IA30	Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών στο 7ο εξάμηνο.
*II	IA42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA30 Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το IA30.
*II	IA32	Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων στο 7ο εξάμηνο.
*II	IA108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA32 Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το IA32.
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	IA25	Τοπογραφία-Ανασκαφική	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως IA21 Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία στο 6ο εξάμηνο.
*II	IA21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία-Ανασκαφική	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το IA25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το IA25.
*II	IA31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Στο παλαιό πρόγραμμα προσφερόταν στο 5ο εξάμηνο, στο νέο πρόγραμμα προσφέρεται στο 8ο εξάμηνο.

IV. Περιγραφή μαθημάτων

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων – Ωρες
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	<p>Εντοπισμός των κομβικών φαινομένων και τομών στην εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών από τις απαρχές της ανθρωπίνης ύπαρξης έως σήμερα. Η διαδρομή αυτή θα παρακολουθηθεί με την βοήθεια χαρτών, πρωτογενών πηγών και κειμένων, θα ενισχυθεί δε με την προβολή φωτεινών διαφανειών καθώς και με το άκουσμα μουσικών παραδειγμάτων.</p> <p>Το μάθημα θα συνοδεύεται από επισκέψεις σε Μουσεία, ιστορικούς χώρους και χώρους λατρείας.</p> <p>Κατά την εξέταση του μαθήματος ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην γνώση της γεωγραφίας και στην εξοικείωση με τον παγκόσμιο χάρτη.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	<p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχαιακή έρευνα κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωση τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών.</p> <p>Στο μάθημα περιλαμβάνονται εκπαιδευτικές ξεναγήσεις στο Ιστορικό Σπουδαστήριο (Φιλοσοφική Σχολή) και στα Γενικά Αρχεία του Κράτους με τη συνεργασία των μελών Ε.ΔΙ.Π. Α. Αντωνόπουλου και Χ. Μπαλή.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>
Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'	<p>Από τη δημιουργία των Μυκηναϊκών Κρατών έως και το τέλος του πελοποννησιακού πολέμου</p>

	<p>Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου από την εμφάνιση του ανακτορικού συστήματος έως και τη δημιουργία της πόλης-κράτους, οι σχέσεις των πόλεων της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (έως τα τέλη του 5ου αιώνα), καθώς και η ανάπτυξη των πολιτειακών δομών των πόλεων αυτής της περιόδου.</p> <p>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</p>
Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	<p>Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4ο έως τον 11ο αιώνα</p> <p>Βασικές δομές του βυζαντινού κράτους (πολιτική ιδεολογία, πολιτειακοί παράγοντες, κρατική οργάνωση). Τομές στην πολιτική, κοινωνική, θρησκευτική, οικονομική και πολιτισμική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή.</p> <p>Κ. Νικολάου, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα)</p> <p>Ειρ. Χρήστου, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Με-Ω).</p>
Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	<p>Οικονομικοκοινωνική - πνευματική - εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι.</p> <p>Η οικονομικοκοινωνική - πνευματική - εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι.</p> <p>Θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις των φοιτητών/-τριών στα Γενικά Αρχεία του Κράτους.</p> <p>Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα).</p> <p>Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Με-Ω).</p>

Β) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	<p>Εισαγωγή και επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστορίας από τις αρχές έως και την περίοδο του Διοκλητιανού, Ι</p> <p>Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της ρωμαϊκής ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (753 π.Χ.-305 μ.Χ.). Σ' αυτό το εξάμηνο θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ρεπουμπλικανική περίοδο (έως και την επικράτηση του Οκταβιανού, 31 π.Χ.).</p> <p>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες</p>
Π 29 Μεθοδολογικά	<p>Πώς από τα άπειρα συμβάντα και φαινόμενα του παρελθόντος χρόνου δημιουργούμε συνεκτικές ιστορίες, ιστορίες με νόημα; Είναι</p>

<p>προβλήματα της Ιστορίας</p>	<p>η ιστορία ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι σύγχρονες κοινωνίες σχετίζονται με το παρελθόν; Ποιος είναι ο ρόλος του μύθου, της μνήμης, της τέχνης; Τι ονομάζουμε δημόσια ιστορία; Τι είναι η ιστορική εμπειρία; Τα μεγάλα ρεύματα στην ιστορική σκέψη: Ιστορισμός και κοινωνική ιστορία, οι μεγάλες διάρκειες και ο δομισμός, από την κουλτούρα στην πολιτισμική ιστορία, μικροϊστορία και κοινωνική ανθρωπολογία, μνημονικές σπουδές, προφορική ιστορία και ψυχανάλυση, φεμινισμός και έμφυλη ιστορία, μετα-ιστορία και γλωσσική στροφή. Μεταμοντερνισμός και το πρόβλημα της αλήθειας. Δια-εθνική ιστορία και ιστοριογραφία. Τι σημαίνει το τέλος της Ιστορίας, και ποιο το μέλλον των ιστορικών σπουδών και των ιστορικών;</p> <p><i>Ευ. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'</p>	<p>Οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες της Πρώιμης Νεότερης Περιόδου (16ος-18ος αι.)</p> <p>Κοινωνική διαστρωμάτωση και οικονομική συγκρότηση, σχέσεις εξουσίας, πολιτισμικές παραδόσεις και συλλογικές νοοτροπίες, ζητήματα συγκρότησης ταυτοτήτων (κοινωνικών, έμφυλων, θρησκευτικών, εθνοτικών, εθνικών). Παράγοντες και όψεις του κοινωνικοοικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού των δυτικών κοινωνιών, 1500-1789.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'</p>	<p>Εξετάζονται οι κυριότερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της ελληνικής ιστορίας από το κίνημα στου Γουδή (1909) έως την εμπλοκή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ανάμεσα στα άλλα, αναλύονται οι θεματικές ενότητες: βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός, η αποκατάσταση των προσφύγων, η αγροτική οικονομία, η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, το καθεστώς Ι. Μεταξά. Η παρουσίαση της ύλης των μαθημάτων θα συνοδεύεται από έντυπο υλικό με πρωτογενείς πηγές και από επισκέψεις σε μουσεία και τόπους ιστορικής μνήμης.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος, ο Α. Αντωνόπουλος (Ε.ΔΙ.Π.) θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Ο Μακεδονικός Αγώνας και το Ανατολικό Ιδεώδες (1904-1908)», όπου θα εξεταστεί η σχέση ανάμεσα στον αντισλαβισμό / αντιβουλγαρισμό και τον οθωμανισμό με αναφορά στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.</p> <p><i>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες</i></p>

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα σεμιναριακά⁸

ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	<p>Ιστορική ερμηνεία πηγών της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας. Κλασικοί χρόνοι.</p> <p><i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	<p>Πόλη και κοινωνικές παροχές: Περίθαλψη, εκπαίδευση και δικαιοσύνη στις ευρωπαϊκές πόλεις της υστερομεσαιωνικής περιόδου (12ος-14ος αιώνας).</p> <p>Θα εξεταστούν ζητήματα που έχουν σχέση με τις αλλαγές που επισυμβαίνουν στους τρεις αυτούς τομείς κατά τη μεταβατική περίοδο της μετακίνησης από την ύπαιθρο στις πόλεις, αλλά και κατά τους επόμενους αιώνες που χαρακτηρίζονται από την αστική ανάπτυξη.</p> <p><i>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	<p>Οι Δυτικοί στην ανατολική Μεσόγειο την περίοδο των Σταυροφοριών (12ος - 15ος αι.)</p> <p>Οι φοιτητές/-τριες έχουν τη δυνατότητα μελετώντας πρωτογενή και δευτερογενή βιβλιογραφία να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους για την ιστορική αυτή περίοδο από τον 12ο-15ο αιώνα στο χώρο της Μεσογείου σε ό, τι αφορά την πολιτική, την οργάνωση των λατινικών ηγεμονιών και τις εμπορικές σχέσεις.</p> <p><i>Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 58 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Η βία ως μέσο πολιτικής επιβολής στη βυζαντινή αυτοκρατορία (6^{ος}-11^{ος} αι.)</p> <p>Στο σεμινάριο εξετάζεται η χρήση της βίας ως μέσου για την εφαρμογή πολιτικής από την πλευρά της εξουσίας (αυτοκρατορική αυθαιρεσία) και η προσπάθεια αποτροπής ή ανατροπής μη αποδεκτής πολιτικής από παράγοντες του πολιτεύματος, όπως οι δήμοι, ο λαός στην ευρύτερη έννοια, ή ο στρατός. Άσκηση βίας παρατηρείται επίσης στις πολιτικές συνωμοσίες που εξυφαίνονταν από ομάδες προσώπων για την ανατροπή του βασιλεύοντος αυτοκράτορα. Τα παραδείγματα αντλούνται από τα κείμενα των ιστορικών και χρονογράφων της εποχής και με τη βοήθεια της σύγχρονης βιβλιογραφίας αναπτύσσονται προφορικά και γραπτά στο σεμινάριο.</p> <p><i>Ειρ. Χρήστου, 3 ώρες</i></p>

⁸ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΙ 26 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>«Βυζαντινή φεουδαρχία»: ένα πολιτειακό, κοινωνικό και οικονομικό ζήτημα των τελευταίων, κυρίως, βυζαντινών αιώνων</p> <p>Μεταξύ των ζητημάτων που απασχολούν τους ερευνητές αλλά και τους απλούς γνώστες της βυζαντινής ιστορικής περιόδου, εξέχουσα θέση κατέχει το θέμα της «Βυζαντινής φεουδαρχίας». Πρόκειται για ένα πρόβλημα που παραμένει στο προσκήνιο της έρευνας προκαλώντας συζητήσεις και διαφωνίες, αν και πολλοί υποστηρικτές των διαφορετικών απόψεων θεωρούν ότι έχει λυθεί οριστικά.</p> <p>Το σεμινάριο στοχεύει σε μια πρώτη γνωριμία με το θέμα και στην αναζήτηση των κύριων δεδομένων, βάσει των οποίων τεκμηριώνεται η ανίχνευση ή η απουσία στο Βυζάντιο φεουδαρχικών δομών (δυτικού ή αντίστοιχου τύπου). Συγκεκριμένα, θα μελετηθούν ενδεικτικές πληροφορίες από τις γραπτές ιστορικές πηγές και τη σύγχρονη βιβλιογραφία σχετικά με τις σημαντικότερες παραμέτρους του θέματος, που αφορούν στο πολίτευμα, την κοινωνία και την οικονομία κατά τη βυζαντινή εποχή. Για την καλύτερη κατανόηση της βυζαντινής πραγματικότητας, θα επισημαίνονται προς σύγκριση τα κύρια στοιχεία της δυτικής φεουδαρχίας.</p> <p>Οι φοιτητές/-τριες θα εξοικειωθούν με την αποδελτίωση πηγών και την αναζήτηση των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων.</p> <p><i>Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Πολιτισμικές σχέσεις ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία</p> <p>Το σεμινάριο αυτό θα επικεντρώσει στην άρση της πολιτισμικής αποξένωσης των δύο τμημάτων της Χριστιανοσύνης και στη εμφάνιση μίας νέας δυναμικής στις μεταξύ τους σχέσεις μέσα από την αναγκαστική συνύπαρξη τους στην Ανατολή μετά το 1204 και τις αλληλοεπιδράσεις που αυτή επέφερε σε πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Από το 1261 και εξής μέσα από μία συγκυρία παραγόντων δημιουργούνται πολύμορφοι διάυλοι επικοινωνίας ανάμεσα στους δύο κόσμους, οι οποίοι θα οδηγήσουν στο φαινόμενο των ουσιαστικών πολιτισμικών σχέσεων ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία.</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Το κυνήγι των μαγισσών στη Δύση, 1500-1700</p> <p>Λόγιες και λαϊκές θεωρήσεις, προσβάσεις και χρήσεις της μαγείας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο ομογενοποιητικός</p>

	<p>διωκτικός λόγος της εκκλησιαστικής και κοσμικής ελίτ και οι λαϊκές προσλήψεις της μαγείας: Sabbath και maleficium. Η αυτενέργεια της κοινότητας και η εργαλειοποίηση της μαγείας. Η έμφυλη διάσταση του κυνηγιού των μαγισσών. Μαγεία, φτώχεια και περιθωριακότητα. Αμφισβητήσεις της ύπαρξης μάγων και μαγισσών και εναντιώσεις στο κυνήγι των μαγισσών, από τον Weyer στον Scot.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται καλή γνώση της αγγλικής και η προηγούμενη παρακολούθηση στο υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Αυτοκρατορία, εθνότητες, έθνη και εθνικισμοί στην Κεντρική και Κεντροανατολική Ευρώπη, 1780-1938</p> <p>Εξετάζονται ο χαρακτήρας, οι παράγοντες συνοχής, υπονόμευσης και διάλυσης της πολυεθνικής αυτοκρατορίας των Αψβούργων και αναλύονται οι διαδικασίες εθνογένεσης, οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, οι διεκδικήσεις και στοχεύσεις των συστατικών της εθνοτήτων, καθώς και οι εθνικισμοί που εκδηλώνονται στα διάδοχα της Αυστροουγγαρίας «εθνικά κράτη» κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος III14: Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 122 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Το βενετικό Κράτος της Θάλασσας και οι ελληνοβενετικές κτήσεις</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση στον χαρακτήρα της βενετικής εδαφικής επέκτασης στην ανατολική Μεσόγειο, η γεωγραφική και πολιτική διάσταση του βενετικού μορφώματος, η διακυβέρνησή του, η αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων όπως η απόσταση των υπό εξέταση περιοχών από το μητροπολιτικό κέντρο αλλά και ζητημάτων σχετικών με τη θρησκευτική, γλωσσική και πολιτισμική διαφορετικότητα μεταξύ της Βενετίας και των υπηκόων της και τη διακυβέρνηση των τελευταίων.</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι</p>	<p>Συλλογικότητες και κοινότητες στην ελληνοβενετική Ανατολή (13ος-18ος αι.).</p> <p>Συγκρότηση, λειτουργίες, εσωτερικές ιεραρχήσεις, θεσμικά χαρακτηριστικά και τυπολογία των συσσωματώσεων του αστικού και αγροτικού χώρου στην ελληνοβενετική Ανατολή, στο πλαίσιο</p>

	του βενετικού κράτους και του ευρύτερου ελληνικού κόσμου. <i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες.</i>
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	Εκπαίδευση, πολιτισμικές δράσεις και συγκρότηση ταυτοτήτων στον ελληνοβενετικό κόσμο (13ος-18ος αι.) Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός και εκτός του υπό τους Βενετούς ελληνικού χώρου και το πολιτισμικό περιβάλλον θα εξεταστούν σε σύνδεση με τις πολιτικές κατευθύνσεις της Βενετίας και ως παράγοντες διαμόρφωσης αυτοπροσδιορισμών, ετερότητας και ιδεολογικών θέσεων στην κοινωνία της ελληνοβενετικής Ανατολής. <i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες.</i>

Β. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά	
Π 125 Βυζαντινή Ιστορία	Το φαινόμενο του αγίου ως συνιστώσα για την ιστορία της Παλαιολόγειας εποχής (1261-1453). Το ιστορικό γίνεσθαι των δύο τελευταίων αιώνων του Βυζαντίου μέσα από τις αγιολογικές πηγές της εποχής, οι οποίες αποκαλύπτουν ιδεώδη και νοοτροπίες της ύστερης βυζαντινής κοινωνίας και μια ιδιάζουσα θέαση των γεγονότων τα οποία την συγκλόνισαν με τον τρόπο που τα βίωσαν οι άγιοι και τα κατέγραψαν οι βιογράφοι τους. <i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i>
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967 Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Θα αναλυθούν οι πολιτικές δυνάμεις και οι μετεξελίξεις τους, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1936, η διενέργεια των μεταπολεμικών εκλογών, η αναζήτηση νέων κατευθύνσεων και αναπτυξιακών στρατηγικών στη μεταπολεμική εποχή, η επιρροή διεθνών ιδεολογικών τάσεων, η επιρροή του εμφυλίου πολέμου και η μετεμφυλιακή πραγματικότητα, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1967. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τα αντίστοιχα δυτικοευρωπαϊκά της μεταπολεμικής εποχής, με έμφαση στη Γαλλία και την Ιταλία. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφερθούν τρία δώρα εργαστήρια με αντικείμενο «Το Πανεπιστήμιο Αθηνών και η ελληνική πολιτική, 1930-1945», υπό την επίβλεψη της Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.).

	<i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i>
Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	<p>Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας</p> <p>Εξετάζονται κεντρικά ζητήματα και βασικές όψεις της ιστορίας κατά κύριο λόγο της παιδικής ηλικίας αλλά ευρύτερα και της νεότητας στην Ευρώπη (προπάντων στην βόρεια, την βορειοδυτική και την δυτική Ευρώπη, αλλά και γενικότερα στον λεγόμενο δυτικό κόσμο) από τον 18^ο αιώνα μέχρι την μεσοπολεμική περίοδο, με εκτενείς αναδρομές στην πρώιμη νεότερη και την μεσαιωνική εποχή: το ιστορικό περιεχόμενο της κατηγορίας «παιδική ηλικία», οι κυρίαρχες αντιλήψεις, λόγοι και πρακτικές των ενηλίκων σε σχέση με τα παιδιά, η καθημερινή ζωή, η θέση, ο ρόλος, οι εμπειρίες των παιδιών, στο πλαίσιο οικιακών ομάδων, ιδρυμάτων, εκπαιδευτικών μηχανισμών, ομάδων ομηλικών, εθνικών κρατών και αποικιακών αυτοκρατοριών, πάντοτε σε συνάρτηση με το φύλο και την κοινωνική τάξη.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες</i></p>
Π 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	<p>Α' Παγκόσμιος Πόλεμος</p> <p>Εξετάζονται οι ιστοριογραφικές προσεγγίσεις, το υπόβαθρο, τα αίτια, οι κυριότερες εξελίξεις στα μέτωπα και τα μετόπισθεν, καθώς και οι συνέπειες του «Μεγάλου Πολέμου» (1914-1918). Αναδεικνύονται οι στρατιωτικές, διπλωματικές, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικο-πολιτισμικές πτυχές του στην Ευρώπη (και δευτερευόντως στον υπόλοιπο κόσμο).</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες</i></p>
Π 109 Οθωμανική ιστορία και οθωμανική παλαιογραφία	<p>Οθωμανική ιστορία και οθωμανική παλαιογραφία</p> <p>Βασικός εκπ/κός-μαθησιακός στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τις διάφορες πηγές της Οθωμανικής Ιστορίας και τη μεθοδολογία που εφαρμόζεται στη προσέγγισή τους. Οι πηγές εξετάζονται ανά κατηγορία: πρωτογενείς-δευτερογενείς, δημοσιευμένες-ανέκδοτες καθώς και βάσει της εθνοτικής και θρησκευτικής προέλευσής τους. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην παρουσίαση των ειδών των οθωμανικών πηγών που σώζονται σε αρχεία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Τουρκία, Βουλγαρία, Αίγυπτος). Στο αντικείμενο διδασκαλίας εντάσσονται επίσης οι ιστορίες και οι χρονογραφίες που συντέθηκαν από το μουσουλμανικό ή/και τούρκικο στοιχείο της Αυτοκρατορίας. Ως προς τη μεθοδολογία, εξετάζεται ο τρόπος προσέγγισης της κάθε πηγής, η καταγραφή των ποσοτικών ή ποιοτικών δεδομένων, η ανάλυση και σύνθεση των τεκμηρίων και η πορεία προς την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων (διασταύρωση και αξιολόγηση πηγών). Οι φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν σε</p>

ασκήσεις τεκμηρίωσης και ανάλυσης επιλεγμένων οθωμανικών πηγών μεταφρασμένων στην Ελληνική, ώστε να αναπτύξουν τη σχετική ερευνητική δεξιότητα. Οι οθωμανικές πηγές είναι βασικές για την έρευνα της Νεοελληνικής και της Βαλκανικής Ιστορίας.

Διδάσκων θα ανακοινωθεί, 3 ώρες

Εαρινό εξάμηνο

α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδασκων - Ώρες
Π 11 Αρχαία Ιστορία Β'	Υστεροκλασικοί και ελληνοιστικοί χρόνοι Μέρος Α': Από το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου έως και τον θάνατο του Φιλίππου Β'. Μέρος Β': Εισαγωγή και επισκόπηση της περιόδου από τον Αλέξανδρο έως το πολιτικό τέλος του ελληνοιστικού κόσμου (336-30 π.Χ.). Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	Επισκόπηση της Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως (5ος-15ος αι.) Διδάσκεται σε κύκλους μαθημάτων στα οποία εξετάζονται θέματα σχετικά με τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές δομές της Δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα (βαρβαρικές επιδρομές, φεουδαρχικό σύστημα, διαμάχη Παπικής Εκκλησίας-Αυτοκρατορίας, οργάνωση κρατών, ανάπτυξη πόλεων, σταυροφορίες, πνευματική ζωή, ύφεση του 14ου και ανάκαμψη του 15ου αιώνα). Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα) Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Με-Ω)
Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	Ιστορία του βυζαντινού κράτους 1081-1453 Οι πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις στην ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο, στο πλαίσιο των διεθνών σχέσεών της. Θα εξετασθούν τα κύρια γεγονότα και πρόσωπα, καθώς και κοινωνικο-οικονομικοί θεσμοί, με παράλληλο ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις αφηγηματικές, διπλωματικές κ. ά. πηγές της εποχής. Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες
Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	Εισαγωγή στην ιστορία της Ευρώπης κατά την περίοδο 1789-1989 Εξετάζονται οι σημαντικότερες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας της Ευρώπης από τη Γαλλική Επανάσταση έως την κατάρρευση των καθεστώτων του «υπαρκτού

	<p>σοσιαλισμού» στην Ανατολική Ευρώπη.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου</i>, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα).</p> <p><i>Κ. Ράπτης</i>, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο από Με-Ω).</p>
<p>Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'</p>	<p>Η συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους (1830-1909)</p> <p>Η πολιτική, κοινωνικο-οικονομική και ιδεολογική συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους από την Ανεξαρτησία έως την Επανάσταση στο Γουδί. Οι εξελίξεις τοποθετούνται στο ευρωπαϊκό και στο βαλκανικό τους πλαίσιο.</p> <p><i>Σ. Πλουμίδης</i>, 3 ώρες</p>

β) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

<p>Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'</p>	<p>Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/-τριες με τη μελέτη της πρώιμης λατινοκρατίας στην ανατολική Μεσόγειο (12ος-15ος αι.), σε ό, τι αφορά την πολιτική των δυτικών δυνάμεων, την οργάνωση των λατινικών ηγεμονιών, την κοινωνία και την οικονομία την περίοδο των σταυροφοριών.</p> <p><i>Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου</i>, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα).</p> <p>Το μάθημα αποβλέπει στη μελέτη των βαθύτερων δομών της μεσαιωνικής Ιστορίας της Δ. Ευρώπης. Πρωταρχικό αντικείμενο μελέτης αποτελεί η διαδικασία αστικοποίησης του δυτικοευρωπαϊκού χώρου κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους και η προώθηση των εξουσιαστικών μηχανισμών από τους εκκλησιαστικούς φορείς στους αστικούς παράγοντες. Στο μάθημα επιχειρείται η διασύνδεση ανάμεσα στην κοινωνική, πολιτική και ιδεολογική αξιοποίηση των ιστορικών πληροφοριών, με στόχο την απόκτηση μιας σφαιρικής και σε βάθος γνωριμίας με τον ευρωπαϊκό Μεσαίωνα.</p> <p><i>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη</i>, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Με-Ω)</p>
<p>Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'</p>	<p>Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.)</p> <p>Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου</i>, 3 ώρες</p>

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου	Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση. <i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i>
Π 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας II	Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του πρώιμου τουρκικού κράτους (19ος αι. –1946) Θα αναλυθούν κατά πρώτον οι διαδικασίες που οδήγησαν στην πορεία εκδυτικισμού και εκσυγχρονισμού της Αυτοκρατορίας μέσω των λεγομένων <i>Μεταρρυθμίσεων (Tanzimat)</i> , οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την οικονομία, την κοινωνία, την πολιτική, την ιδεολογία, το θεσμικό πλαίσιο, καθώς και την λογοτεχνία και την τέχνη. Τα παραπάνω συμβαίνουν σε συνδυασμό με την προϊούσα οικονομική και πολιτική εξάρτηση της Αυτοκρατορίας από τα χριστιανικά ευρωπαϊκά κράτη και το δυτικοευρωπαϊκό κεφάλαιο. Στην συνέχεια θα δοθεί έμφαση στην θέση των μη μουσουλμάνων και στην γέννηση και διάδοση εθνικιστικών κινημάτων, συμπεριλαμβανομένου και του τουρκικού εθνικισμού. Τα κινήματα αυτά οδήγησαν, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, στο τέλος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και στην εμφάνιση του τουρκικού εθνικού κράτους (1923). Τέλος, θα εξετασθούν οι βασικές δομές του τουρκικού κράτους και της τουρκικής κοινωνίας κατά την περίοδο που ονομάζεται «περίοδος του μονοκομματικού κράτους»(1923-1946). Για την καλύτερη κατανόηση της ύλης του μαθήματος συνιστάται η παρακολούθηση του μαθήματος με κωδικό Π 110. <i>Π. Κονόρτας, 3 ώρες</i>

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁹

ΣΙ 54 Βυζαντινή Ιστορία	Ο δημόσιος και ο ιδιωτικός χώρος την εποχή της Μακεδονικής δυναστείας Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα εξεταστούν θέματα από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό βίο των «πρωταγωνιστών» της εποχής, οι οποίοι συνέβαλαν στη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών της. Θα
--------------------------------	---

⁹ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>μελετηθούν επίσης ζητήματα σχετικά με τις κοινωνικές, θρησκευτικές, έμφυλες, επαγγελματικές κ.ά. ομάδες, τον ρόλο τους στην εξέλιξη της αυτοκρατορίας αλλά και με την αντιμετώπισή τους από την κεντρική εξουσία.</p> <p><i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία III	<p>Βυζαντινή κοινωνία: διαστρωμάτωση, κοινωνική δικαιοσύνη και ο οικονομικός παράγων</p> <p>Η βυζαντινή κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα επηρεάστηκε από την ακμή και παρακμή της αυτοκρατορίας αλλά και από την περί δικαίου θεωρία της βυζαντινής εποχής. Θα μελετηθούν ενδεικτικές πληροφορίες από τις γραπτές ιστορικές πηγές (με τη βοήθεια και της σύγχρονης βιβλιογραφίας) σχετικά με τη συγκρότηση, την ιεραρχία και την κινητικότητα των κοινωνικών τάξεων, με τη διαβάθμιση εισοδημάτων και προνομίων, καθώς και σχετικά με την κρατική παρέμβαση ή τη νομοθεσία υπέρ των οικονομικά ασθενέστερων και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την καλύτερη κατανόηση της εποχής, θα επισημαίνονται τα κοινά ή συγκρίσιμα στοιχεία με τη μεσαιωνική δυτική ή τη μεταβυζαντινή και, κυρίως, την πολυφυλετική και παγκοσμιοποιημένη κοινωνία πλούσιων και φτωχών της εποχής μας. Οι φοιτητές/-τριες θα εξοικειωθούν με την αποδελτίωση πηγών και την αναζήτηση των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων.</p> <p><i>Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 61 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού	<p>Μεταναστεύσεις των λαών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση με βάση τη θεωρία και τις πηγές στην ανάλυση του μεταναστευτικού φαινομένου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, στους αι. 15-19ο. Θα εξεταστούν τα αίτια, οι πορείες, οι επαληθεύσεις των προσδοκιών των μετακινουμένων, οι κρατικές πολιτικές, τα δίκτυα.</p> <p><i>Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 211 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού	<p>Πηγές και προβληματισμοί για την ελληνική οικονομία, 17^{ος}-αρχές 19^{ου} αι.</p> <p>Το σεμινάριο αποσκοπεί στην εισαγωγή σε θέματα οργάνωσης εμπορίου, ναυτιλίας, συντεχνιών, αλλά και της σχέσης πόλης-υπαίθρου, ιδίως μετά την μετεξέλιξη των γαιοκτητικών μορφών από τα μέσα του 17ου αι. ως την Ελληνική Επανάσταση. Επιδράσεις στην κοινωνία θα είναι επίσης ένα από τα αιτούμενα. Το μάθημα θα διεξαχθεί με βάση τις πηγές και θα δοθεί έμφαση στον σχολιασμό τους, με βάση και πλούσια βιβλιογραφία.</p> <p><i>Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΙ 102 "Αρχειακές Πηγές και Έρευνα"</p>	<p>Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα επικεντρωθεί στην αξιοποίηση των ιστορικών στοιχείων που προέρχονται από τα Ιστορικά Αρχεία. Οι φοιτητές/-τριες θα εξοικειωθούν, κατ' αρχάς, με την ανάγνωση πηγών, με την κατάταξη του ιστορικού υλικού και τη λειτουργία των Αρχείων. Σε δεύτερη φάση, θα εντρυφήσουν για 30 συνολικά ώρες (μία εβδομάδα πέντε εργασίμων ημερών) σε Ιστορικά Αρχεία της Αθήνας όπου, υπό την επίβλεψη της διδάσκουσας και των εκεί ιστορικών και αρχειονόμων, θα ασχοληθούν με ταξινομητικές αρχειακές εργασίες και με αρχειακή καταλογογράφηση. Στο τέλος, θα προβούν στη συγγραφή σεμιναριακής εργασίας στη βάση του αρχειακού υλικού που διεξήλθαν.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i> (με τη συνεπικουρία του μέλους Ε.ΔΙ.Π του Τμήματός μας Χ. Μπαλή)</p>
<p>ΣΙ 130 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Αγροτική οικονομία και κοινωνία του ελληνικού χώρου, 15ος – αρχές 19ου αι.</p> <p>Η αγροτική ζωή συνιστά κυρίαρχο πλαίσιο εμπειρίας για τη μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού στην ελληνική χερσόνησο κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας. Στόχος του σεμιναρίου είναι η διεύδυση στις βασικές πτυχές αυτής της εμπειρίας. Θα εξεταστούν, αφενός, ζητήματα που εγγράφονται στο πεδίο της αγροτικής οικονομίας, όπως οι υλικοί όροι ζωής του αγροτικού πληθυσμού, οι σχέσεις γαιοκτησίας και παραγωγής, οι φορολογικές υποχρεώσεις, οι συνθήκες εργασίας και τα τεχνικά μέσα. Αφετέρου, θα εξεταστεί το αγροτικό κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον και θα αναδειχθούν ζητήματα κοινωνικής οργάνωσης, συλλογικών νοοτροπιών, αγροτικής καθημερινότητας και αγροτικής διαμαρτυρίας.</p> <p><i>Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 223 Ιστορία του Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Οι επιστήμες στον ελληνικό χώρο, 17ος – 19ος αι.</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι να μελετήσει την ιστορική διαμόρφωση της επιστημονικής σκέψης και πρακτικής σε έναν χώρο, όπως ο ελληνικός, αλλά και ο ευρύτερος βαλκανικός και ο χώρος της ανατολικής Μεσογείου, που βρισκόταν στην περιφέρεια των επιστημονικών εξελίξεων των νεότερων χρόνων. Στη βάση της πλούσιας βιβλιογραφίας για τον νεοελληνικό διαφωτισμό, αλλά και επιστημονικών και φιλοσοφικών κειμένων της περιόδου, θα διερευνηθούν η σχέση μεταξύ ελληνικού επιστημονικού στοχασμού και επιστημονικών ρευμάτων στον ευρωπαϊκό χώρο, οι τρόποι οικειοποίησης και διάχυσης των επιστημονικών ιδεών, η κοινωνική υποδοχή της επιστημονικής και τεχνικής καινοτομίας, καθώς και το κοινωνικό και ιδεολογικό υπόβαθρο των επιστημονικών διαμαχών στον ελληνικό χώρο σε μια περίοδο</p>

	<p>διαμόρφωσης της σύγχρονης ιδέας της επιστήμης.</p> <p><i>Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της Εργασίας.</p> <p>Σε συνάρτηση με τη θεμελιώδη διαδικασία της εκβιομηχάνισης και την σταδιακή αποδιάρθρωση αλλά και επιβίωση προ-βιομηχανικών δομών και πρακτικών, εξετάζονται βασικές όψεις και κεντρικά ζητήματα της ιστορίας της εργασίας στον ευρωπαϊκό αστικό και αγροτικό χώρο (κατά κύριο λόγο στη Βρετανία, τη Γαλλία, τον γερμανόφωνο και κεντροευρωπαϊκό χώρο), από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα έως και την μεσοπολεμική περίοδο. Η εργασία προσεγγίζεται με την ευρεία έννοια του όρου – μας ενδιαφέρει τόσο η εργασία στην βιομηχανία, την βιοτεχνία και την οικοτεχνία, όσο και η εργασία στην ύπαιθρο και στον οικιακό χώρο, τόσο η χειρωνακτική, όσο και η μη χειρωνακτική εργασία, τόσο η αμειβόμενη όσο και η μη αμειβόμενη εργασία. Στο πλαίσιο αυτό η «εργασία» προσεγγίζεται ως μία κατηγορία της οποίας το περιεχόμενο προσδιορίζεται και επαναπροσδιορίζεται μέσα στον χρόνο και στο χώρο. Μελετώνται τόσο οι αντιλήψεις και ο λόγος περί την εργασία όσο και οι εργασιακές συνθήκες, σχέσεις και εμπειρίες με άξονα τις μορφές απασχόλησης, το μικρο-κοινωνικό και ευρύτερο περιβάλλον, το φύλο και την ηλικία.</p> <p>Απαραίτητες προϋποθέσεις για την συμμετοχή στο σεμινάριο είναι η αναγνωστική ικανότητα στα αγγλικά και η επιτυχής εξέταση στο μάθημα κορμού «Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α΄» - Π14.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 21 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Συγκρότηση της εθνικής ιστοριογραφίας και θεσμοί (19ος-20ός αι.)</p> <p>Το σεμινάριο θα εξετάσει τη συγκρότηση της ελληνική εθνικής ιστοριογραφίας στον 19ο και στον 20ό αιώνα, μελετώντας παράλληλα τους θεσμούς, (εκπαιδευτικούς, κ.ά.) μέσα στους οποίους παρήχθη και μέσω των οποίων διαδόθηκε. Κεντρικός άξονας του σεμιναρίου είναι η ιδέα ότι η ιστοριογραφία παράγεται εντός συγκεκριμένων θεσμών, οι οποίοι δεν αποτελούν απλώς το πλαίσιο για την παραγωγή της, αλλά επιβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην ιστοριογραφική παραγωγή, τη λογική της συγκρότησης και της λειτουργίας τους, τις αξίες που τους διέπουν, τις πρακτικές που τους προσδίδουν ταυτότητα • επίσης, ενισχύουν την εγκυρότητά τους, αναδεικνύουν τους συσχετισμούς δυνάμεων που επικρατούν στο εσωτερικό των θεσμών και εκφράζουν τις σχέσεις τους με την πολιτική εξουσία και την κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό θα μελετηθεί το παράδειγμα του Πανεπιστημίου Αθηνών, κεντρικού θεσμού ιστορικής διδασκαλίας και παραγωγής ιστοριογραφικού έργου, φυτώριου της εθνικής ιστοριογραφίας στον</p>

	<p>19ο αιώνα. Σημαντικό τμήμα της διδασκαλίας θα πραγματοποιηθεί στο Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα εργαστούν με πρωτότυπο αρχειακό υλικό, με σκοπό και την εξειδίκευσή τους στην αρχειακή έρευνα.</p> <p><i>Εν. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Ελληνική συνταγματική ιστορία: 20ός αιώνας</p> <p>Εξέταση της λειτουργίας του Συντάγματος στην ελληνική ιστορία του 20ού αιώνα. Δίνεται έμφαση στην εξέταση της λειτουργίας του Συντάγματος στις ευρωπαϊκές χώρες, στις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις του 1911, 1927, 1952 και 1975, στις προτάσεις αναθεώρησης του Συντάγματος, καθώς και στην επιρροή των δύο διχασμών (Εθνικός Διχασμός και εμφύλιος πόλεμος) που συγκροτούν την ελληνική «κρίση των θεσμών» του 1915-1974.</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία</p>	<p>Προφορική Ιστορία: ερευνητικά ερωτήματα, πρακτικές εφαρμογές, θεωρητικοί στοχασμοί</p> <p>Το σεμινάριο αποτελεί εισαγωγή στα κεντρικά μεθοδολογικά και θεωρητικά ζητήματα της προφορικής ιστορίας: Πώς συγκροτήθηκε η προφορική ιστορία ως ιδιαίτερο γνωστικό πεδίο; Τι είναι αυτό που την κάνει διαφορετική; Ποια χαρακτηριστικά έχουν οι προφορικές μαρτυρίες ως ιστορικά τεκμήρια; Με ποιους τρόπους μπορούν να φωτίσουν την ιστορία του πρόσφατου παρελθόντος; Τι είδους προκλήσεις φέρνουν στο έργο των ιστορικών;</p> <p>Θα εστιάσουμε στη σχέση ανάμεσα στη μνήμη και την ιστορία, τη μνημονική διαδικασία ως πηγή της ταυτότητας, τη σχέση ανάμεσα στο ατομικό και το συλλογικό πεδίο, τις στρατηγικές της αφήγησης, την αλληλεπίδραση μεταξύ ερευνητή/τριας και πληροφορητή/τριας.</p> <p>Βασικοί στόχοι είναι να εξοικειωθούν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές: (α) με τη βασική ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με την προφορική ιστορία, (β) με τη μεθοδολογία και τις τεχνικές της έρευνας που χρησιμοποιεί την προφορική συνέντευξη ως βασική ιστορική πηγή.</p> <p>Προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο σεμινάριο είναι (α) η επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Μεθοδολογικά προβλήματα ιστορίας», (β) η αναγνωστική ικανότητα στην αγγλική γλώσσα.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 89 Αρχαία Ιστορία	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, επιστολές, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου διεξάγονται ασκήσεις μεταγραφής, χρονολόγησης και συμπλήρωσης επιγραφών. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο. <i>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</i>
Π 91 Αρχαία Ιστορία	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική Εκτενής εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορική νομισματική ως επιστήμη βοηθητική της Ιστορίας που περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: η εισαγωγή του νομίσματος, η σχέση νόμου και νομίσματος, οι διαφορετικές αξίες του νομίσματος, οι τύποι, το μέταλλο, οι εκδότριες αρχές, οι σταθμητικοί κανόνες, η νομισματική πολιτική, η κυκλοφορία, τα λεγόμενα διεθνή νομίσματα της Αρχαιότητας, η ερμηνεία της αύξησης της παραγωγής νομίσματος. <i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</i>
Π 212 Βυζαντινή Ιστορία	Εξουσία και αμφισβήτηση στη βυζαντινή εποχή Αναλύεται η βυζαντινή ιδεολογία περί αυτοκρατορικής εξουσίας και η δυνατότητα αμφισβήτησης του ηγεμόνα από πολιτειακούς παράγοντες και λαό. Μελετώνται επίσης ιστορικά γεγονότα που αναδεικνύουν την αμφισβήτηση της κεντρικής εξουσίας, όπως επεμβάσεις πολιτειακών παραγόντων για την καθαίρεση ή ανάδειξη αυτοκράτορα, στρατιωτικά κινήματα με στόχο την ανατροπή του αυτοκράτορα, λαϊκές εξεγέρσεις που εκφράζουν τη δυσφορία των πολιτών απέναντι σε συγκεκριμένες πράξεις και πολιτικές του ηγεμόνα. <i>Ειρ. Χρήστου, 3 ώρες</i>
Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	Η γυναίκα στο Βυζάντιο Μελετώνται ο ρόλος και η θέση της γυναίκας στην κοινωνία, την οικονομία αλλά και την πολιτειακή και πολιτική ιστορία του Βυζαντίου, ιδιαίτερα κατά τη μέση εποχή. Εξετάζονται η νομική θέση της γυναίκας σε σχέση με την κοινωνική πρακτική, η

	<p>παρουσία και η δράση της στην οικογένεια, στην κοινωνική και οικονομική ζωή της αυτοκρατορίας, όπως και το φαινόμενο της άσκησης εξουσίας από γυναίκες. Γίνεται ιστορικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων κειμενικών πηγών της εποχής.</p> <p><i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες</i></p>
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	<p>Περιβάλλοντα φτώχειας στην ελληνοβενετική Ανατολή</p> <p>Εξετάζονται το φαινόμενο της φτώχειας και οι μηχανισμοί αντιμετώπισης του κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρώιμη νεότερη εποχή στις κτήσεις της Βενετίας στον ελληνικό χώρο. Ειδικότερα, με αφετηρία τον δυτικό κόσμο, το ενδιαφέρον στη συνέχεια θα επικεντρωθεί στη Βενετία και τη βενετική επικράτεια της Ανατολής. Θα συζητηθεί η εννοιολόγηση του φαινομένου της φτώχειας, οι αιτίες του, η πρόσληψή του από τις κοινωνίες των υπό εξέταση περιοχών, ο τρόπος αντιμετώπισης του όπως επίσης η στάση μεμονωμένων κοινωνικών υποκειμένων και συλλογικοτήτων απέναντι στον φτωχό.</p> <p><i>Κ. Κωσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	<p>Η Επανάσταση του 1821</p> <p>Αντιμέτωπη των κεντρικών πολιτικών, κοινωνικών και ιδεολογικών παραμέτρων και διεργασιών που, παράλληλα με τα πολεμικά γεγονότα, χαρακτήρισαν την Ελληνική Επανάσταση.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>
Π 126 Ιστορία της εκπαίδευσης	<p>Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19ο και 20ο αιώνα στο ελληνικό κράτος. Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις. Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στη συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους.</p> <p>Στο μάθημα προσφέρει τρίωρη διδασκαλία η Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.), η οποία συνεργάζεται και στην πραγματοποίηση εκπαιδευτικών ξεναγήσεων.</p> <p><i>Εν. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
Π 64 Νεότερη	Προπαγανδιστικές στρατηγικές, πολιτικός λόγος και

<p>Ευρωπαϊκή Ιστορία II</p>	<p>συγκρότηση ταυτοτήτων στην Ευρώπη της Μεταρρύθμισης</p> <p>Ενότητα 1η: Ανάλυση της οπτικοποιημένης λουθηρανικής προπαγάνδας στο γερμανικό χώρο. Η καθολική αντιπροπαγάνδα.</p> <p>Ενότητα 2η: Η προπαγανδιστική αντιπαράθεση στους γαλλικούς θρησκευτικούς πολέμους (1562-1598). Η μετάβαση από τον θρησκευτικό στον πολιτικό λόγο, στην καλβινιστική προπαγάνδα. Η προπαγανδιστική στρατηγική της ακραίας καθολικής Λίγκας (1585-1594).</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 06 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην κοινωνική ιστορία: έννοιες, μέθοδοι, προβληματισμοί</p> <p>Πώς διαμορφώνεται η ζωή των απλών ανθρώπων; Πώς συγκροτείται και πώς μεταβάλλεται μέσα στον ιστορικό χρόνο η εμπειρία διάφορων κοινωνικών ομάδων, οι προσδοκίες και οι φόβοι τους; Μέσα από ποιες πρακτικές αναπτύσσουν τη σχέση τους με την εργασία, την εκπαίδευση, την πολιτική; Πώς συνδέονται οι δημόσιες και οι ιδιωτικές εκδηλώσεις τους με την ιστορική συγκυρία; Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που έθεσαν οι ιστορικοί, καθώς μετατόπισαν το ενδιαφέρον τους από τους θεσμούς και τις πολιτικές αρχιγέσιες προς τις κοινωνικές ομάδες οι οποίες δεν ανήκαν στα ηγετικά στρώματα των κοινωνιών. Επρόκειτο για μία διαφορετική οπτική γωνία, ένα βλέμμα που θα αφηγούνταν την ιστορία «από τα κάτω». Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις βασικές θεματικές περιοχές και τις πηγές της κοινωνικής ιστορίας, να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους έχουν εξελιχθεί τα ιστοριογραφικά ερωτήματα στο πλαίσιο αυτής της οπτικής και να προσεγγίσουν κατηγορίες όπως «κοινωνική τάξη», «φύλο», «φυλή», μέσα από τις οποίες η κοινωνική ιστορία αναλύει τις περιοχές που μελετά.</p> <p>Στην πορεία του μαθήματος θα συζητηθούν βασικές συμβολές αφενός από το χώρο της διεθνούς ιστοριογραφίας, αφετέρου από το χώρο της νεότερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, ώστε να σχηματιστεί μια ευρύτερη εικόνα των εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο και των τρόπων με τους οποίους η ελληνική ιστοριογραφία συνομιλεί μαζί τους.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ	
Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ	
Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ωρες
IA 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	<p>Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας: ορισμοί, αρχές, μέθοδοι και πρακτικές.</p> <p>Εξετάζονται οι κυριότεροι τρόποι εντοπισμού, αποκάλυψης, χρονολόγησης και μελέτης των αρχαιολογικών καταλοίπων. Επίσης παρουσιάζονται στοιχεία που σχετίζονται με την αρχαιολογική δεοντολογία, τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη σημασία της επιστήμης της αρχαιολογίας και την αξία της μελέτης του παρελθόντος για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων από την αρχαιολογική έρευνα του ελληνικού (και όχι μόνο) χώρου.</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους η-Τάξη: ARCH284 (σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)</p> <p>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες</p>
IA 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	<p>Εισαγωγή στην Αρχαιολογία και επισκόπηση των πρώιμων και αρχαϊκών χρόνων (περ. 1050-480 π.Χ.).</p> <p>Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας και συνοπτική επισκόπηση της περιόδου 1050-480 π.Χ. σύμφωνα με τα αρχαιολογικά δεδομένα. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, μεταλλοτεχνία και κεραμική-αγγειογραφία. Ανάλυση των βασικών προβλημάτων της έρευνας.</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο προαιρετικό εργαστήριο στην αρχαιολογική περιγραφή, που διεξάγεται υπό την επίβλεψη της Α. Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.) στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος.</p> <p>η-Τάξη: ARCH441 (εικόνες, σημειώσεις, ανακοινώσεις)</p> <p>Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</p>
IA 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	<p>Αρχαιολογία και Τέχνη της Πρωτοβυζαντινής Περιόδου (4^{ος} – 7^{ος} αι. μ.Χ.)</p> <p>Γνωριμία με τον κλάδο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας: από την ιστορία της Χριστιανικής τέχνης του 19ου αι. στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις του 21ου αι. Μελέτη της κοσμικής και εκκλησιαστικής</p>

	<p>αρχιτεκτονικής, της μνημειακής ζωγραφικής, της αρχιτεκτονικής γλυπτικής και της μικροτεχνίας της πρωτοβυζαντινής περιόδου (4ος – 7ος αι. μ.Χ.).</p> <p>η-Τάξη: ARCH272</p> <p>Π. Πετρίδης, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'</p>	<p>Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).</p> <p>Με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14ο αιώνα, εξετάζονται η Ζωγραφική, Γλυπτική και Αρχιτεκτονική στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του LeonBattistaAlberti (<i>DellaPittura</i>, Φλωρεντία 1436) και του LeonardodaVinci (<i>TrattatodellaPittura</i>, Παρίσι 1651).</p> <p>η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων)</p> <p>Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες</p>

B) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

<p>ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p> <p>Αντικείμενο της παράδοσης θα αποτελέσει η επισκόπηση της ιστορίας και αρχαιολογίας της Εγγύς Ανατολής από την 3η και πρώιμη 1η χιλιετία π.Χ. Θα δοθεί έμφαση στην Ανατολία (Χεττιτική αυτοκρατορία, Φρυγία, Λυδία), τη Μεσοποταμία (από την Πρώιμη Δυναστική έως και την Κασσιτική Περίοδο), τη συροπαλαιστίνη (βασιλεία της Εποχής του Χαλκού, Υστεροχεττιτικά και Αραμαϊκά βασίλεια, Ισραήλ/ Φιλισταίοι, Χαναανίτες/ Φοίνικες, Ασσυριακή εξάπλωση) και την Αίγυπτο (Παλαιό έως και το Νέο Βασίλειο). Ιδιαίτερες αναφορές θα γίνουν στα κείμενα της Ανατολής που αναφέρονται στο Αιγαίο (Ahhiyawa, Keftiu, Tanaja).</p> <p>Το μάθημα θα συνοδεύεται από προαιρετικό φροντιστήριο, το οποίο θα πραγματοποιηθεί με τη συμμετοχή διδακτορικών φοιτητών του Τμήματος.</p> <p>η-Τάξη: ARCH275</p> <p>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία</p>	<p>Α. Θεωρία της αρχαιολογικής επιστήμης: Κύρια ρεύματα και σχολές</p>

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις κυριότερες κατευθύνσεις της αρχαιολογικής σκέψης, όπως η Ιστορία του Πολιτισμού, η Νέα ή Διαδικαστική Αρχαιολογία, η Μεταδιαδικαστική Αρχαιολογία και οι τρέχουσες νέο-υλιστικές τάσεις. Το μάθημα εξετάζει επίσης τη συμβολή φιλοσοφικών ρευμάτων, όπως ο θετικισμός, ο εξελικτικισμός, ο μαρξισμός και η φαινομενολογία στην αρχαιολογική έρευνα. Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου, μέσα στο οποίο εγγράφεται κάθε είδος αρχαιολογικής έρευνας. Η πραγμάτευση θεωρητικών ζητημάτων στηρίζεται σε ενδεικτικά παραδείγματα κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά από το προϊστορικό Αιγαίο.

η-Τάξη: ARCH 325 Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες

Β. Πανελλήνια ιερά (Ολυμπία, Δελφοί, Ισθμία και Νεμέα)

Η μελέτη των πανελληνίων ιερών δίνει την ευκαιρία προσέγγισης όλων σχεδόν των πτυχών της αρχαίας ελληνικής εμπειρίας. Μετά από μια εισαγωγή για την αρχαία θρησκεία και τον ρόλο της, συζητούνται οι αφετηρίες των ιερών και η σχέση τους με την εποχή του Χαλκού, η αρχιτεκτονική τους εξέλιξη, οι τύποι των οικοδομημάτων, οι λατρευτικές πρακτικές και οι τύποι των αναθημάτων ανά εποχές. Ιδιαίτερο βάρος δίδεται στον ρόλο των πανελληνίων ιερών ως των μεγάλων πολιτικών κέντρων της αρχαιότητας και μελετώνται οι ποικίλες μορφές άσκησης πολιτικής επιρροής, από τους αρχηγούς των πρώιμων αγροτοκτηνοτροφικών κοινοτήτων και τους ηγέτες των πόλεων-κρατών μέχρι τους ελληνιστικούς ηγεμόνες και τους Ρωμαίους αυτοκράτορες.

η-Τάξη: ARCH238

Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες

Γ. Όψεις της βυζαντινής μικρογραφικής ζωγραφικής, μικροτεχνίας και κεραμικής (4ος-15ος αι.)

* Μικρογραφίες χειρογράφων: περιεχόμενο, εικονογραφία. Μικροψηφιδωτά και φορητές εικόνες μικρής κλίμακας, πτυσσόμενα έργα: ιδιωτική λατρεία, εικονογραφία, επιδράσεις (Μ.Κ.-Κ).

** Βυζαντινή Μεταλλοτεχνία και Κεραμική: σχήματα, τεχνικές, διακόσμηση. Υφαντική και κεντητική πολυτελών υφασμάτων (Π.Π.).

*** Βυζαντινή Μικρογλυπτική (ελεφαντουργία, στεατογλυπτική, λάξευση ημιπολύτιμων λίθων). Σχέσεις με τη Λιθογλυπτική, διακοσμητικά θέματα, τεχνικές. (Γ.Π.).

η-Τάξη: ARCH 609

Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, Π. Πετρίδης, Γ. Πάλλης, 3 ώρες

Δ. Νεοελληνική τέχνη (19^{ος} αιώνας)

Εξετάζεται η Νεοελληνική Τέχνη (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική) σε σχέση με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή και σε σχέση επίσης με τις εκφάνσεις της εθνικής ιδεολογίας του νεοελληνικού κράτους. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις περιπτώσεις του Νικολάου Γύζη, του Συμεών Σαββίδη, του Γιαννούλη Χαλεπά και της Ελληνίδας εκ Λονδίνου, ζωγράφου και μεταλλίστριας, Μαρίας Κασσαβέτη-Ζαμπάκου.

η-Τάξη: ARCH505

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'

Α. Περιβάλλον και Πολιτισμός: αναζητώντας ανθρώπινα ίχνη μέσα στο νεολιθικό περιβάλλον Ανατολής και Δύσης.

Η σχέση ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος αξίζει ιδιαίτερης μελέτης κατά την Νεολιθική περίοδο, η οποία χαρακτηρίζεται από εντυπωσιακές κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές καινοτομίες. Μελετώνται πτυχές του νεολιθικού πολιτισμού στην Ασία, στην Αφρική και στην Ευρώπη.

Σκοπός του μαθήματος είναι να καταδείξει μέσα από την προσπάθεια του ανθρώπου να δαμάσει και να επιβληθεί στη φύση τη σημασία της εφαρμογής των αρχαιοπεριβαλλοντικών μεθόδων στην μελέτη της Προϊστορίας.

Επισκέψεις σε εργαστήρια και μουσεία.

η-Τάξη: ARCH150

Α. Καραλή-Γιαννακοπούλου, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα)

Β. Παλαιολιθική Αρχαιολογία

Η Παλαιολιθική Αρχαιολογία αποτελεί έναν ιδιαίτερο κλάδο της επιστήμης της Αρχαιολογίας ο οποίος αποσκοπεί στη μελέτη της εμφάνισης και εξέλιξης του ανθρωπίνου γένους (*Homo*) καθώς και των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν από τα 2.5 εκατομμύρια χρόνια έως το 10.000 π. Χ. Το μάθημα εστιάζει στην ιστορία της έρευνας της Παλαιολιθικής Αρχαιολογίας στη Δυτική Ευρώπη, όπου πρωτοεμφανίστηκε ως γνωστικό αντικείμενο, στις θεωρητικές και μεθοδολογικές της προσεγγίσεις, στο χρονολογικό πλαίσιο και τη πολιτισμική ακολουθία καθώς και στον υλικό πολιτισμό και την οργάνωση των ανθρωπίνων ομάδων (κατοίκηση και δομές κατοικίας, οικονομία και τρόπος ζωής, ταφές και ταφικά έθιμα, κόσμηση και τέχνη) κατά τη Πρώιμη, Μέση και Ανώτερη Παλαιολιθική στην Αφρική και την Ευρώπη.

Εκπαιδευτική εκδρομή και επισκέψεις σε μουσεία.

	<p>Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Με-Ω)</p>
<p>ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της τέχνης των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων από τον Αύγουστο, το 30 π.Χ., όταν τυπικά τελειώνει η Ελληνιστική Εποχή, μέχρι και τον Μ. Κωνσταντίνο και το τέλος του αρχαίου κόσμου. Εξετάζονται επίσης οι αρχές της τέχνης της περιόδου, τόσο στον ιταλικό χώρο (Ετρούσκοι, Δημοκρατική / «Ρεπουμπλικανική» Ρώμη) όσο και στην ελληνιστική Ανατολή, καθώς και η Ύστερη Αρχαιότητα, η μετάβαση δηλαδή στο χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα, μελετώνται τα ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση των καλλιτεχνικών μορφών.</p> <p>Επίσκεψη στη Ρωμαϊκή Συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Για την κατανόηση του μαθήματος σκόπιμη είναι η επιτυχής περάτωση του ΙΑ 12: Κλασική Αρχαιολογίας Β'.</p> <p>η-Τάξη: ARCH274 (βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και κείμενα για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στο προσφερόμενο εγχειρίδιο)</p> <p>Στ. Κατάκης, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου</p>	<p>Αρχαιολογία και Τέχνη της Μεταβυζαντινής περιόδου</p> <p>Επισκόπηση της αρχαιολογίας και τέχνης της περιόδου από την Αλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα, μέσα από τα μνημεία και τα φορητά αντικείμενα τέχνης του ελλαδικού χώρου κυρίως, αλλά και των μεγάλων κέντρων του Ελληνισμού της εποχής. Εξετάζονται πόλεις και οικισμοί των περιοχών υπό λατινική και οθωμανική κυριαρχία, η αρχιτεκτονική, η ζωγραφική (τοιχογραφίες, φορητές εικόνες, μικρογραφίες χειρογράφων), με έμφαση στις μεγάλες ζωγραφικές τάσεις του 16ου αιώνα, τα σημαντικότερα μνημεία και τους κύριους εκπροσώπους. Εξετάζονται επίσης συνοπτικά η λιθογλυπτική, η ξυλογλυπτική και άλλες μορφές τέχνης, όπως αργυροχοΐα, κεντητική, κεραμική.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι να παράσχει μια συνολική εικόνα της τέχνης της μεταβυζαντινής περιόδου στην Ελλάδα, ενταγμένης στο ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο της εποχής.</p> <p>Επισκέψεις σε μουσεία και συλλογές των Αθηνών και σε μεταβυζαντινά μνημεία της Αττικής και άλλων περιοχών.</p> <p>η-Τάξη: ARCH388</p> <p>Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες</p>

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ¹⁰

ΣΑ 116
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Μινωική θρησκεία

Οι απαρχές της μινωικής θρησκείας. Το μινωικό «πάνθεον». Προανακτορικά ιερά. Η λατρεία κατά την Παλαιονακτορική περίοδο. Θρησκευτικές αντιλήψεις και πρακτικές κατά την εποχή των νέων ανακτόρων. Τόποι λατρείας, εντός και εκτός των οικιστικών εγκαταστάσεων. Τελετουργίες, θρησκευτικά σύμβολα και λατρευτικός εξοπλισμός. Η θρησκεία στην Κρήτη της Μετανακτορικής περιόδου. Διάδοση, επιδράσεις και επιβιώσεις.

Ελ. Πλάτων, 3 ώρες

ΣΑ 70 Προϊστορική
Αρχαιολογία

Η Μέση Εποχή του Χαλκού στην Ηπειρωτική Ελλάδα και η γένεση του Μυκηναϊκού κόσμου

Διερευνώνται οι Πρωτοελλαδικές απαρχές της Μέσης Εποχής του Χαλκού στην ηπειρωτική Ελλάδα και ο χαρακτήρας της. Εξετάζεται η μετάβαση προς την Υστεροελλαδική περίοδο και η γένεση του Μυκηναϊκού κόσμου. Συζητείται η κατανομή των θέσεων στην Ηπειρωτική Ελλάδα, η οικιστική και η αρχιτεκτονική, οι τύποι των τάφων και τα ταφικά έθιμα, καθώς και ζητήματα οργάνωσης της οικονομίας και της κοινωνίας.

Υποχρεωτικές γραπτές εργασίες.

η-Τάξη: ARCH147 (κείμενα, βιβλιογραφία)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

ΣΑ 25 Αρχαιολογία
των Ανατολικών
Πολιτισμών

Διαπολιτισμικές επαφές στην Ανατολική Μεσόγειο κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα εξεταστούν οι επαφές μεταξύ των ανακτορικών κέντρων της Ανατολικής Μεσογείου κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού. Στη συνέχεια θα εξεταστεί η περίοδος που ακολούθησε την κατάρρευση της χεττιτικής αυτοκρατορίας και των περισσότερων ανακτορικών κέντρων της Συροπαλαιστίνης και του Αιγαίου, το φαινόμενο των "Λαών της Θάλασσας", καθώς και τα υπάρχοντα φιλολογικά και αρχαιολογικά δεδομένα για τις μετακινήσεις νέων λαών (Αραμαίων, Φιλισταίων, Φρυγών/Μούσκι). Τέλος θα μελετήσουμε την εξέλιξη των διαπολιτισμικών σχέσεων στην ευρύτερη περιοχή μέχρι και τον 8ο αι. π.Χ.

η-Τάξη: ARCH207

¹⁰ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες
ΣΑ 77 Περιβαλλοντική Αρχαιολογία Β'	Βιοαρχαιολογία: Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις. <p>Κατά την διάρκεια του μαθήματος θα εξετασθούν θέματα όπως: τα σκελετικά, τα ζωικά και τα λοιπά βιοτικά κατάλοιπα προκειμένου να γίνει καταφανής η σημασία τους για την κατανόηση και την ανασύσταση του παλαιοπεριβάλλοντος. Θα παρουσιαστούν οι βασικές μέθοδοι περισυλλογής και επιστημονικής ανάλυσης. Σημαντικό παράδειγμα θα αποτελέσουν τα επιτεύγματα των προϊστορικών κοινωνιών. Θα περιλαμβάνεται στο μάθημα η συμμετοχή στο Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας του Τμήματός μας. Απαιτούνται γραπτή εργασία και προφορική παρουσίαση στην αίθουσα.</p> <p>η-Τάξη: ARCH509</p> <p>Α.Καραλή-Γιαννακοπούλου, 3 ώρες</p>
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	Κριτική (επαν-)ερμηνεία των προϊστορικών ταφικών δεδομένων <p>Τα ταφικά σύνολα αντιμετωπίζονται ποικιλότροπα από την αρχαιολογική έρευνα: Π.χ. ως κλειστά σύνολα και άρα σημαντικά για την τυπολογία τεχνέργων και τη χρονολόγησή τους, ως ενδεικτικά της ταυτότητας και της κοινωνικής θέσης των νεκρών, ως πηγές πληροφόρησης για τα βιολογικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων του παρελθόντος, ως δείγματα μεταφυσικών πεποιθήσεων, αλλά και γενικότερα συλλογικών αντιλήψεων για τον κόσμο και τη λειτουργία της κοινωνίας. Το σεμινάριο χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος συζητούνται οι κυριότερες θεωρητικές και ερμηνευτικές κατευθύνσεις της έρευνας. Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/-τριες καλούνται να εφαρμόσουν τις παραπάνω κατευθύνσεις, επανερμηνεύοντας τα ευρήματα της ανασκαφής ενός προϊστορικού νεκροταφείου της επιλογής τους. Υποχρεωτική η εκπόνηση σειράς σύντομων γραπτών εργασιών και η παρουσίασή τους.</p> <p>η-Τάξη: ARCH324</p> <p>Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες</p>
ΣΑ 149 Κλασική Αρχαιολογία	Ελληνιστική πλαστική του ελλαδικού χώρου: παράδοση – επιρροές – επιδράσεις. <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη της ελληνιστικής πλαστικής στον κυρίως ελληνικό χώρο με έμφαση στην επιβιώσεις της κλασικής παράδοσης, στις επιρροές από άλλα καλλιτεχνικά κέντρα, όπως η Μικρά Ασία και η Αλεξάνδρεια, καθώς και στις επιδράσεις στην καλλιτεχνική παραγωγή της νέας πολιτικής</p>

	<p>δύναμης της εποχής αυτής, τη Ρώμη. Στα εισαγωγικά μαθήματα θα εξεταστούν θέματα που αφορούν την πρώτη ύλη: το μάρμαρο από το λατομείο μέχρι το ολοκληρωμένο άγαλμα, καθώς και τον τρόπο γραφής μίας σεμιναριακής εργασίας για γλυπτά.</p> <p>Προβλέπονται ακόμη επισκέψεις στο Μουσείο Εκμαγείων και τη Συλλογή Πετρωμάτων του Τμήματος και στις Αίθουσες των Ελληνιστικών Γλυπτών στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.</p> <p>Για την κατανόηση του σεμιναρίου σκόπιμη είναι η επιτυχής περάτωση του ΙΑ 12: Κλασική Αρχαιολογίας Β'.</p> <p>η-Τάξη: ARCH605 (βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και σχετικές μελέτες).</p> <p>Στ. Κατάκης, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 103 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Η ζωγραφική στη Βυζαντινή και Βενετική Κρήτη (10ος-15ος αι.): οι δημιουργοί, οι μετακινήσεις, η καλλιτεχνική παραγωγή τους και οι κοινωνικές συνιστώσες της δράσης τους.</p> <p>Επιχειρείται η επισήμανση και αξιοποίηση στοιχείων που τεκμηριώνουν μετακινήσεις καλλιτεχνών εντός της Κρήτης και προς την Κρήτη, συνεργασίες και εργαστήρια ζωγράφων εντόπιων και ξένων, παραγγελιοδότες, εικονογραφικά θέματα και τεχνοτροπικές τάσεις, επιρροές και τοπικές διεργασίες σε μια νησιωτική κοινωνία, σε επαφή με τη Δύση λόγω της κυριαρχίας των Βενετών. Με βάση την εντοίχια μνημειακή ζωγραφική αλλά και τις φορητές εικόνες και με τη βοήθεια σωζόμενων πολύτιμων αρχειακών δεδομένων θίγονται επίσης ζητήματα αναφερόμενα στον υλικό πολιτισμό και την καθημερινότητα της εποχής των δημιουργών αλλά και την πολιτική διάσταση, πρόσληψη και χρήση της τέχνης σε ένα ιστορικό πλαίσιο με ισχυρή βυζαντινή παράδοση αλλά και έντονη δυτική παρουσία σε πολλά επίπεδα.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες και προφορική παρουσίαση με PPT.</p> <p>η-Τάξη: ARCH610</p> <p>Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 83 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Σπηλαιώδεις ναοί και μονές του ελλαδικού χώρου: αρχιτεκτονική διαρρύθμιση και ζωγραφικός διάκοσμος.</p> <p>Η καθιερωμένη κατά την αρχαιότητα χρήση των σπηλαίων ως χώρων λατρείας συνεχίστηκε και μετά την επικράτηση του χριστιανισμού, όπως διαπιστώνεται από πολλά ανασκαφικά ευρήματα. Με τη διάδοση του μοναχισμού στον ελλαδικό χώρο, από τον 9ο-10ο αι. και εξής, σπήλαια και άλλοι βραχώδεις σχηματισμοί θα φιλοξενήσουν ναούς ή και μονές, καθώς η</p>

	<p>απομακρυσμένη κατά κανόνα θέση τους παρέχει απομόνωση και ασφάλεια στους ασκητές μοναχούς. Η πρακτική αυτή θα γνωρίσει μεγάλη ανάπτυξη κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο, όπως και στους πρώτους αιώνες της τουρκοκρατίας. Λειτουργικές αλλά και πρακτικές ανάγκες επέβαλαν την αρχιτεκτονική διαρρύθμιση των σπηλαιών, με πρώτο μέλημα τη δημιουργία ναών, οι οποίοι διακοσμήθηκαν με τοιχογραφίες. Οι σπηλαιώδεις ναοί και μονές της Ελλάδας παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για τον τρόπο με τον οποίο η αρχιτεκτονική και η ζωγραφική προσαρμόστηκαν στα ιδιαίτερα δεδομένα του κάθε χώρου, με αποτελέσματα που συχνά μας εκπλήσσουν για την οικονομία και την ευρηματικότητά τους.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε σπηλαιώδεις ναούς της Αττικής και, εφόσον καταστεί δυνατό, της Πελοποννήσου ή της Ηπείρου.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH 602</i> <i>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Καλλιτέχνες και τάσεις στη Σύγχρονη Τέχνη Το σεμινάριο εξετάζει καλλιτέχνες και κατευθύνσεις των εικαστικών κινημάτων του 20ού αιώνα στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ έως τη δεκαετία του 1990.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH444</i> <i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Στοιχεία αρχαίας Ελληνικής μνημειακής αρχιτεκτονικής Η ονοματολογία, τα συστατικά, η καταγωγή και η εξέλιξη των ρυθμών. Εμβάθυνση στην τεχνολογία, τις αναλογίες, τις τοιχοδομίες, τα κυμάτια και την αισθητική. Η χωροθεσία των ελληνικών ιερών. Εξετάζονται κτήρια ειδικής χρήσης όπως πρότυλα, θόλοι, γυμνάσια, πρυτανεία και στοές.</p> <p><i>Χρ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες</i></p>

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

<p>ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Το νησιωτικό Αιγαίο κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού Εξετάζονται όλες οι πτυχές του πολιτισμού που αναπτύχθηκε στο νησιωτικό Αιγαίο κατά την 3η χιλιετία π.Χ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις Κυκλάδες, γίνονται όμως αναφορές και σε γειτονικές περιοχές (Βορειοανατολικό Αιγαίο, Μικρασιατικά παράλια, Αττική-Εύβοια, Βόρεια Κρήτη) για την καλύτερη κατανόηση των στενών</p>
---	---

	<p>σχέσεων και των έντονων αλληλεπιδράσεων που αναπτύχθηκαν αυτήν την περίοδο μεταξύ των διαφόρων περιοχών του Αιγαίου.</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p>η-Τάξη: ARCH170 (σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)</p> <p>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Η Προϊστορία της Κύπρου</p> <p>Εξετάζεται συνοπτικά η ανάπτυξη των πρώιμων κοινωνιών στο νησί, δηλ. της νεολιθικής και χαλκολιθικής περιόδου, ενώ παράλληλα επιχειρείται η σύνδεση της τελευταίας με τις εξελίξεις της Εποχής του Χαλκού. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα κοινωνικά φαινόμενα που χαρακτηρίζουν την Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Χαλκοκρατία. Αναλύονται ζητήματα χωροοργάνωσης, παραγωγικών διαδικασιών και θεσμικών μεταβολών (διοίκηση, οικονομία, θρησκεία) στη διάρκεια της μακράς αυτής περιόδου, μέσα από τη μελέτη των υλικών καταλοίπων. Η πολιτισμική φυσιογνωμία του νησιού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των σημαντικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα στην ανατολική Μεσόγειο κατά την εποχή αυτή.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Επίσης, το μάθημα συμπληρώνεται με επισκέψεις σε μουσειακές συλλογές κυπριακών αρχαιοτήτων στην Αθήνα.</p> <p>η-Τάξη: ARCH132</p> <p>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 150 Αρχαιολογία και Αρχαιομετρία</p>	<p>Παραγωγή και διακίνηση αρχαίας κεραμικής: αρχαιολογικές και αρχαιομετρικές προσεγγίσεις</p> <p>Η κεραμική είναι ένα σύνθετο ανθρωπογενές υλικό με παραμέτρους που σχετίζονται τόσο με την ιδιοσυστασία του (πρώτες ύλες, τεχνικές, τεχνολογία κατασκευής) όσο και με το κοινωνικό πλαίσιο κατασκευής και χρήσης του (οργάνωση και διακίνηση της παραγωγής, θέση του κεραμέα στον κοινωνικό ιστό). Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της κεραμικής τεχνολογίας και οι αναλυτικές μέθοδοι (πετρογραφία, χημική ανάλυση, ηλεκτρονικό μικροσκόπιο σάρωσης) που εφαρμόζονται για τη διερεύνηση της προέλευσης και της τεχνολογίας κατασκευής της αρχαίας κεραμικής, και εξετάζονται μελέτες περιπτώσεων διαφόρων περιόδων.</p> <p>Εκτός από τις παραδόσεις στο αμφιθέατρο, το μάθημα</p>

	<p>περιλαμβάνει πρακτικές ασκήσεις σε πετρογραφικό μικροσκόπιο, που θα γίνουν στο Εργαστήριο Ορυκτολογίας και Πετρολογίας του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, με την επίβλεψη του Επικ. καθηγ. Ορυκτολογίας και Πετρολογίας κ. Παναγιώτη Πομώνη και της γεωαρχαιολόγου Δρ. Ελένης Νοδάρου, διευθύντριας του Εργαστηρίου Πετρογραφίας του INSTAPEC.</p> <p>Λόγω του συγκεκριμένου αριθμού μικροσκοπιών στο εργαστήριο, το μάθημα θα γίνει για περιορισμένο αριθμό φοιτητών, και θα τηρηθεί αυστηρή σειρά προτεραιότητας με βάση τις δηλώσεις ενδιαφέροντος που θα γίνουν στην πρώτη παράδοση του μαθήματος.</p> <p>η-Τάξη: ARCH579 (σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία)</p> <p>Γ. Παπαδάτος, Π. Πετρίδης, Π. Πομώνης, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μέθοδοι, Υλικά, Τεχνικές</p> <p>Στο μάθημα συζητούνται θεωρητικά ζητήματα δεοντολογίας και μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας, καθώς και ζητήματα ορολογίας και μετάφρασης.</p> <p>Παρουσιάζονται πρακτικοί τρόποι ταξινόμησης, καταγραφής, περιγραφής και μελέτης του αρχαιολογικού υλικού. Συζητούνται θέματα μεθοδολογίας για τη σύνταξη επιστημονικής εργασίας ή δημοσίευσης. Γίνεται αναφορά σε υλικά και τεχνικές με έμφαση στην κεραμική στο Προϊστορικό Αιγαίο.</p> <p>η-Τάξη: ARCH283 (κείμενα, power points)</p> <p>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Πρωτοβυζαντινή κεραμική</p> <p>Μελέτη των κεραμικών τεχνέργων, της τεχνολογίας κατασκευής τους, της οργάνωσης των εργαστηρίων και της διακίνησης της βυζαντινής κεραμικής με έμφαση στις μεσογειακές παραγωγές της πρωτοβυζαντινής περιόδου. Θα διερευνηθούν επίσης η ιστορική, οικονομική και η κοινωνική διάσταση της κεραμικής.</p> <p>Το μάθημα θα διεξαχθεί στους χώρους του Πανεπιστημίου και του Κέντρου Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής (KMNK), με τη συνεργασία του Ν. Λιάρου, Αρχαιολόγου-Κεραμίστα, Επιμελητή του KMNK. Με στόχο τη βιωματική προσέγγιση της κεραμικής θα λειτουργήσει εργαστήριο κατασκευής και ψησίματος κεραμικών: οι φοιτητές/-τριες θα κατασκευάσουν και θα διακοσμήσουν αγγεία και άλλα αντικείμενα από πηλό που θα ψηθούν σε κλίβανο κατασκευασμένο από τους ίδιους.</p> <p>η-Τάξη: ARCH466</p>

<p>ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p><i>Π. Πετρίδης, 3 ώρες</i></p> <p>Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.</p> <p>Εξετάζονται η διδασκαλία του μαθήματος της χαρακτικής στο Βασιλικό Πολυτεχνείο και στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, οι καθηγητές και οι μαθητές. Μελετώνται χαρακτες και καλλιτέχνες που επιδόθηκαν στη χαρακτική, γίνεται η διάκριση ανάμεσα στον βιοτέχνη και στον καλλιτέχνη χαρακτή, αναλύονται χαρακτηριστικά έργα και προβάλλονται συμμετοχές τους σε καλλιτεχνικές εκθέσεις, μνημονεύεται ο εφαρμοσμένος ρόλος της χαρακτικής, αναδεικνύεται η σύνδεσή της με την τυπογραφία κατά τον 19ο αιώνα, ερευνώνται η απήχηση των θεμάτων της στις κοινωνικές τάξεις και ο ρόλος της στη διαμόρφωση της ιστορικής πραγματικότητας. Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων, πινακοθηκών και αιθουσών τέχνης, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων χαρακτών. Εργασίες προαιρετικές.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH422</i></p> <p><i>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 106 Μουσειολογία</p>	<p>Εισαγωγή στη Μουσειολογία</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τον διεπιστημονικό κλάδο της Μουσειολογίας, ο οποίος μελετά την ιστορία και θεωρία των μουσείων και των συλλογών.</p> <p>Το μάθημα αναζητά απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: Πώς ορίζουμε το μουσείο, το μουσειακό αντικείμενο, τη συλλογή; Ποιες οι αξίες και οι σύγχρονες προκλήσεις των μουσείων; Ποιο το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία τους στην Ελλάδα και διεθνώς; Ποια τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα διαφορετικών τύπων μουσείων. Ποια η ιστορία των μουσείων; Ποια η σχέση τους με τους επισκέπτες και ευρύτερα την κοινωνία;</p> <p>Η διδασκαλία βασίζεται στη διεξαγωγή συζήτησης και δημιουργικών ασκήσεων για ποικίλα θέματα μουσειακής θεωρίας και πρακτικής, και σε στοχευμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH442</i></p> <p><i>Μ. Μούλιου, 3 ώρες</i></p>

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	<p>Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Γενική επισκόπηση.</p> <p>Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, ταφικά έθιμα, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Συζητούνται θέματα ιδεολογίας και ταφικών εθίμων, οργάνωσης της οικονομίας και της κοινωνίας.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH166 (αναλυτικές σημειώσεις, power points, βιβλιογραφία)</i></p> <p><i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες</i></p>
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	<p>Μινωική Αρχαιολογία</p> <p>Εξετάζονται όλες οι περιόδοι ανάπτυξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντιανουργία, τοιχογραφία κ.ά.), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική Ανακτορική περίοδο.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH146 & ARCH173 (σημειώσεις, εικόνες, βιβλιογραφία).</i></p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα)</i></p> <p><i>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Με-Ω)</i></p>
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	<p>Αρχαιολογία των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων (480 π.Χ. - 1ος αι. π.Χ.)</p> <p>Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο. Συνολική θεώρηση της τέχνης με έμφαση στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική, αλλά και στην κεραμική-αγγειογραφία, τη ζωγραφική και τα ψηφιδωτά. Στάδια εξέλιξης και βασικοί χαρακτήρες. Προβλήματα της έρευνας.</p> <p>Φροντιστήριο σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH410</i></p> <p><i>Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</i></p>

<p>ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'</p>	<p>Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7ος αι. – 1453)</p> <p>Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου της περιόδου. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η μνημειακή ζωγραφική, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα, η μικροτεχνία και η κεραμική, με σύντομη αναφορά στην επιγραφική και τη νομισματική. Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Βοιωτίας.</p> <p>η-Τάξη: ARCH603</p> <p>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'</p>	<p>Η Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές σχολές, δημιουργοί.</p> <p>Στο μάθημα εξετάζονται οι πιο αντιπροσωπευτικοί ζωγράφοι, γλύπτες και αρχιτέκτονες του 17ου και του 18ου αιώνα στην Ιταλία, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες, στην Ολλανδία και στην Αγγλία. Παράλληλα γίνεται συνοπτική αναφορά στη μουσική, στο θέατρο και στη λογοτεχνία που αναπτύχθηκαν στους δύο αυτούς αιώνες. Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολή σχετικών ταινιών τόσο τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ) όσο και μυθοπλασίας (κινηματογραφικών).</p> <p>η-Τάξη: ARCH333</p> <p>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Τέχνης: Βασικές αρχές.</p> <p>Διδάσκεται η σημασιολογία του έργου της τέχνης, στοιχεία της τεχνικής και των υλικών της καλλιτεχνικής του πραγμάτευσης (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, ψηφιδωτό, κεραμική, αρχιτεκτονική, φωτογραφία), καθώς και τα γενικά χαρακτηριστικά των περιόδων από την Αναγέννηση μέχρι και τη σύγχρονη εποχή.</p> <p>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</p>

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΑ 21 Τοπογραφία - Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία

Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών κατά τους αρχαίους και πρωτοβυζαντινούς χρόνους

Σύντομη εισαγωγή για την ιστορία της πόλεως, την ιστορία, τη διαδρομή και τα κατάλοιπα των τειχών κατά εποχές, καθώς και πλήρης παρουσίαση των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της Ακροπόλεως, της Νότιας κλιτύος, της Αρχαίας και της Ρωμαϊκής Αγοράς, του Κεραμεικού και του Ολυμπείου.

Επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους.

η-Τάξη: ARCH220, ARCH358.

Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες

Π. Πετρίδης, 3 ώρες

ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'

Α. Αττική ερυθρόμορφη αγγειογραφία της κλασικής εποχής

Εξετάζονται τα αττικά ερυθρόμορφα αγγεία που κατασκευάζονται από τα μέσα περίπου του 5ου αιώνα π.Χ. μέχρι και τις τελευταίες δεκαετίες του 4ου αιώνα π.Χ., οπότε σταματά οριστικά η παραγωγή τους. Παρακολουθώντας τα έργα των σημαντικότερων αγγειογράφων και κεραμικών εργαστηρίων διερευνούμε τα σχήματα, τις χρήσεις και τις τεχνικές διακόσμησης των αγγείων, καθώς και την εξάπλωσή τους, μέσω του εμπορίου, σε όλη τη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο. Παράλληλα, σχολιάζεται το πλούσιο εικονιστικό τους θεματολόγιο και ανιχνεύονται οι αντανάκλασεις σημαντικών ιστορικών γεγονότων στα εικαστικά έργα (από την ακμή και την ηγεμονία της Αθήνας μέχρι τον Πελοποννησιακό πόλεμο, τους νέους συσχετισμούς πολιτικών και οικονομικών δυνάμεων που ακολούθησαν, και την τελική άνοδο και επικράτηση του Βασιλείου της Μακεδονίας.

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνει επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και πρακτική άσκηση-εργαστήριο στο Μουσείο του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας

η-Τάξη: ARCH486, <http://opencourses.uoa.gr/courses/ARCH3/>

Ενρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Β. Ελληνική Μνημειακή Ζωγραφική

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της ελληνικής μνημειακής ζωγραφικής από την Αρχαϊκή περίοδο έως και τους πρώιμους

	<p>αυτοκρατορικούς χρόνους. Εξετάζονται τα σωζόμενα έργα από τον ελληνικό και ελληνιστικό κόσμο, καθώς και οι μεταπλάσεις κλασικών έργων από καλλιτέχνες της ρωμαϊκής περιόδου. Με βάση σύγχρονες και μεταγενέστερες γραπτές πηγές επιχειρείται η συστηματική μελέτη της τεχνικής, της θεματογραφίας, και της ιστορικής εξέλιξης της αρχαιοελληνικής μνημειακής ζωγραφικής και αναλύεται η συμβολή συγκεκριμένων καλλιτεχνών.</p> <p>η-Τάξη: ARCH561 Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία</p>	<p>Ανασκαφική και επεξεργασία αρχαιολογικού υλικού – Μουσειολογία.</p> <p>Αρχαιολογική έρευνα πεδίου: ανασκαφή και επιφανειακή έρευνα. Εξέταση κύριων εννοιών και σχετικών θεμάτων: αρχαιολογική μαρτυρία, αρχαιολογική θέση, αρχές στρωματογραφίας, ανασκαφικές μέθοδοι, τεκμηρίωση αρχαιολογικών δεδομένων. Μετανασκαφική μελέτη αρχαιολογικών ευρημάτων και αρχαιολογικές δημοσιεύσεις. Βασικές αρχές επιμέλειας, διαχείρισης, ερμηνείας και έκθεσης αρχαιολογικών ευρημάτων στο πλαίσιο μουσειακών συλλογών. Πρακτική άσκηση στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα. Φροντιστηριακές ασκήσεις στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης: α) διαλογή και καταγραφή κεραμικής (3 ώρες) και β) συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων στην ανασκαφή και το εργαστήριο: βασικές αρχές, μέθοδοι και υλικά, έλεγχος περιβαλλοντικών συνθηκών (Θεωρητικές ασκήσεις: 6 ώρες. Πρακτικές ασκήσεις: 3 ώρες).</p> <p>Στην πρακτική άσκηση του μαθήματος θα συμβάλουν τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. Μ. Ρογκενμπούκε και Α. Σφυρόερα.</p> <p>η-Τάξη: ARCH492 Γ.Βαβουρανάκης, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'</p>	<p>Η Ευρωπαϊκή τέχνη από τον Νεοκλασικισμό έως την Art Nouveau (18ος -19ος αιώνας)</p> <p>Στο μάθημα εξετάζονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα και οι καλλιτεχνικές τάσεις του 18ου και του 19ου αιώνα: νεοκλασικισμός, ρομαντισμός, ρεαλισμός, ιμπρεσιονισμός, μετεμπρεσιονιστικές τάσεις, συμβολισμός, Art Nouveau. Εξετάζονται οι παράγοντες που διαμόρφωσαν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ρεύματος, σε μια εποχή που βασικό χαρακτηριστικό της είναι η βιομηχανική επανάσταση και η ανάπτυξη των επιστημών. Έμφαση δίνεται στη θεωρία της τέχνης της περιόδου 1880-1900, γνωστή με τη φράση fin-</p>

de-siecle.

η-Τάξη: ARCH149 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων)

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

A. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ¹¹

ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία

Προϊστορικές λιθοτεχνίες και λίθινα εργαλεία

Οι προϊστορικές λιθοτεχνίες και τα λίθινα εργαλεία συνιστούν ένα νέο σχετικά γνωστικό αντικείμενο της αρχαιολογικής έρευνας στη χώρα και αποτελούν μια σημαντική κατηγορία αρχαιολογικού υλικού που απαντά διαχρονικά από την Παλαιολιθική έως και την Υστερη Εποχή του Χαλκού. Τα λίθινα αποτελούν το κλειδί για την διερεύνηση και κατανόηση της ανθρώπινης νοημοσύνης, συμπεριφοράς και δεξιοτεχνίας. Στο μάθημα παρουσιάζεται το ιστορικό της έρευνας των λίθινων εργαλειοτεχνιών από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σχολιάζεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο της έρευνας και αναπτύσσονται οι τέσσερις βασικοί άξονες της μελέτης: προσδιορισμός και διακίνηση των λίθινων πρώτων υλών, τεχνικές παραγωγής των εργαλείων και εγχειρηματικές αλυσίδες, τυπολογική προσέγγιση και λειτουργική ανάλυση. Υπογραμμίζεται η συμβολή της πειραματικής αρχαιολογίας στη κατανόηση της παραγωγής και χρήσης των λίθινων εργαλείων.

Πρακτική άσκηση σε λίθινες προϊστορικές συλλογές (Αττική, Ιόνια νησιά).

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία

Μινωική Κεραμική: τυπολογική εξέλιξη και διακοσμητικοί ρυθμοί.

Τα βασικά στάδια εξέλιξης της μινωικής κεραμικής. Τεχνικές, τυπολογία, διακοσμητικοί ρυθμοί, ανά περίοδο. Τα κυριότερα προβλήματα που αφορούν τη χρονολόγηση κεραμικών ομάδων. Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο φροντιστήριο, υπό την επίβλεψη της Α. Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.), με θέμα την ορολογία της κεραμικής.

η-Τάξη: ARCH356

Ελ. Πλάτων, 3 ώρες

¹¹ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΑ 110 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Περιβαλλοντική Αρχαιολογία Β: θεωρητικές προσεγγίσεις και εργαστηριακές πρακτικές της Γεωαρχαιολογίας</p> <p>Στο μάθημα αυτό γίνεται προσπάθεια να απαντηθούν ερωτήματα σχετικά με τις συνθήκες σχηματισμού των αρχαιολογικών αποθέσεων, και γενικότερα με τη ταφονομία.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με πρακτική άσκηση στο Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας και στο πεδίο. Το μάθημα διεξάγεται σε συνεργασία με τον ομότιμο καθηγητή Γεωλογίας κο Γ. Φερεντίνο και μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH151</i></p> <p><i>Α. Καραλή-Γιαννακοπούλου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Θεωρητικές και μεθοδολογικές αρχές στη μελέτη της κλασικής τέχνης</p> <p>Το σεμινάριο βοηθά τους/τις φοιτητές/-τριες να εμπεδώσουν τα μεθοδολογικά εργαλεία που απαιτούνται για τη μελέτη της κλασικής τέχνης. Ως κομμάτι της κλασικής αρχαιολογίας, η μελέτη της ελληνορωμαϊκής τέχνης προϋποθέτει εξειδικευμένα ερευνητικά εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί από την ιστορία και την ιστορία της τέχνης, με την συνεπικουρία και άλλων επιστημονικών κλάδων, όπως η κοινωνική ανθρωπολογία, η φιλοσοφία, η ψυχανάλυση και η ιστορία των ιδεών. Μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, στο σεμινάριο επιχειρείται η ανάλυση ευρύτερων ερευνητικών ζητημάτων που αφορούν την κατανόηση, ερμηνεία, απόλαυση και διδασκαλία της κλασικής τέχνης.</p> <p>Αν και αποτελεί συνέχεια του μαθήματος επιλογής ΙΑ119 (2015-2016), το συγκεκριμένο σεμινάριο δεν απευθύνεται μόνον σε όσους το έχουν παρακολουθήσει, αλλά σε όποιον ενδιαφέρεται για θέματα θεωρίας και μεθοδολογίας.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH562</i></p> <p><i>Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 20 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Η αρχαία ελληνική πόλις. Αρχαιολογική τεκμηρίωση.</p> <p>Η αρχαία ελληνική πόλις, ως ένα αστικά συγκροτημένο κέντρο κατοίκησης με την αναπόσπαστα συνδεδεμένη ενδοχώρα του και ως ένας πολιτειακά οργανωμένος σχηματισμός, μέσα από τη μελέτη γραμματειακών πηγών, επιγραφών, νομισμάτων και κυρίως αρχαιολογικών καταλοίπων. Εξέταση και παρουσίαση συγκεκριμένων παραδειγμάτων πόλεων.</p> <p>Το μάθημα περιλαμβάνει επισκέψεις σε μουσεία και</p>

	<p>αρχαιολογικούς χώρους. η-Τάξη: ARCH606</p> <p>Π. Βαλαβάνης (3 ώρες)</p> <p>(Με τη συνεπικουρία του μέλους Ε.ΔΙ.Π του Τμήματός μας Α. Σφυρόερα)</p>
<p>ΣΑ 104 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Η γυναικεία παρουσία, χορηγία και ταυτότητα στην τέχνη της Κύπρου και της Κρήτης κατά τους υστεροβυζαντινούς χρόνους και τις περιόδους Λατινικής κυριαρχίας.</p> <p>Εξετάζονται ζητήματα καλλιτεχνικής παραγωγής, τόσο στη μνημειακή ζωγραφική όσο και στις εφαρμοσμένες τέχνες, που συνδέονται με μορφές γυναικών διάφορων κοινωνικών στρωμάτων στις δύο αυτές μεγαλονήσους της Ανατολικής Μεσογείου και επισημαίνονται ομοιότητες και διαφορές μεταξύ αυτών. Λαμβάνονται υπόψη οι τρόποι απεικόνισης των γυναικών, η ενδυμασία και ο στολισμός τους, αλλά και οι επιγραφές ή άλλες γραπτές πηγές που είτε αποκαλύπτουν άμεσες χορηγίες γυναικών είτε τις αναφέρουν ως συνεισφέροντα πρόσωπα σε παραγγελίες έργων τέχνης. Γίνεται προσπάθεια να ανιχνευτούν οι αισθητικές και άλλες προτιμήσεις τους, η οικονομική κατάσταση και η κοινωνική τους θέση μέσα από τα ζωγραφικά έργα ή τα αντικείμενα μικροτεχνίας που παραγγέλλουν, χρησιμοποιούν ή δωρίζουν, όπως και η αίσθηση της ταυτότητάς τους στο μεικτό πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον των χρόνων εκείνων.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες και προφορική παρουσίαση με PPT.</p> <p>η-Τάξη: ARCH611</p> <p>Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες</p>

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

<p>ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Η εμφάνιση και του ανθρώπου και οι πρώτες παλαιολιθικές κοινωνίες στην Ελλάδα και την Βαλκανική</p> <p>Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της Παλαιολιθικής εποχής στην Ελλάδα και τη Βαλκανική χερσόνησο. Εξετάζονται τα ανθρωπολογικά κατάλοιπα που ήρθαν στο φως στις αρχαιολογικές θέσεις (Κράπινα, Πετράλωνα, Απήδημα κ. α.) και μελετώνται οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά την Αρχαιότερη Παλαιολιθική, όταν κατοικήθηκε για πρώτη φορά η περιοχή. Στη συνέχεια σχολιάζονται τα επιτεύγματα του ανθρώπου του Νεάντερταλ κατά τη Μέση Παλαιολιθική και οι πολιτισμοί του Σύγχρονου</p>
--	--

	<p>ανατομικά Ανθρώπου κατά την Ύστερη Παλαιολιθική. Στόχος είναι η κατανόηση της οργάνωσης και λειτουργίας των πρώτων αυτών παλαιολιθικών κοινωνιών σε σύγκριση με όσα συμβαίνουν στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη (κατοίκηση και δομές κατοικίας, οικονομία και τρόπος ζωής, ταφές και ταφικά έθιμα, κόσμηση και τέχνη).</p> <p>Το μάθημα εμπλουτίζεται με προβολή ντοκιμαντέρ. Οι φοιτητές/-τριες που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν συμμετοχή σε ανασκαφή παλαιολιθικής θέσης στο εξωτερικό.</p> <p><i>Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Αιγαιακή εικονογραφία</p> <p>Εξετάζεται η Αιγαιακή εικονογραφία (Κρήτη, Κυκλάδες και Ηπειρωτική Ελλάδα) μέσα από την τέχνη της μεγάλης ζωγραφικής (τοιχογραφίες), σε συνδυασμό με την αντίστοιχη θεματική της κεραμικής, της σφραγιδογλυφίας, της χρυσοχοΐας, της ελεφαντουργίας, της φαγεντιανουργίας και λιθοτεχνίας.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση και συζήτηση των ζητημάτων που θέτει η εικονογραφία αναφορικά με την πρόσληψη και την ερμηνεία των εικόνων, αλλά και τη σημασία τους για τη αιγαιακή κοινωνία σε επίπεδο ιδεολογίας/θρησκείας.</p> <p><i>η-Τάξη: ARCH345</i></p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 143 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Η βυζαντινή Μαύρη Θάλασσα (Θράκη-Κριμαία-Γεωργία-Πόντος): τοπογραφία και μνημεία</p> <p>Η Μαύρη Θάλασσα, ο Εύξεινος Πόντος των αρχαίων Ελλήνων, υπήρξε μια από τις κατεξοχήν θάλασσες του Βυζαντίου, καθώς μεγάλο μέρος των ακτών της βρέθηκε επί αιώνες υπό την κυριαρχία του, ενώ ο βυζαντινός πολιτισμός άσκησε βαθιά επίδραση πέρα από τα σύνορα της αυτοκρατορίας. Οι ακτές της Θράκης, η Κριμαία και τα βόρεια παράλια της Μικράς Ασίας διασώζουν ένα μεγάλο αριθμό μνημείων αυτής της περιόδου, σε ορισμένα από τα οποία η βυζαντινή τέχνη συναντήθηκε με τον πολιτισμό γειτονικών λαών, όπως οι Αρμένιοι και οι Σελτζούκοι. Τα βασίλεια της Βουλγαρίας και της Γεωργίας υιοθέτησαν σε μεγάλο βαθμό τον βυζαντινό πολιτισμό και παρουσίασαν σημαντικά επιτεύγματα σε πολλούς τομείς του. Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία με τη μνημειακή τοπογραφία της βυζαντινής Μαύρης Θάλασσας και το πολιτιστικό περιβάλλον που δημιουργήθηκε στις ακτές της.</p>

	<p>Οι παραδόσεις θα συμπεριλάβουν επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.</p> <p>η-Τάξη: ARCH604</p> <p>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 132 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Νεοελληνικής Γλυπτικής, 19ος-20ός αι.</p> <p>Εξετάζονται παράμετροι της γλυπτικής στη νεότερη Ελλάδα, οι δημιουργοί και τα έργα τους. Θίγονται ακόμα τα επιμέρους κεφάλαια των υπαίθριων δημόσιων και ιδιωτικών γλυπτών, των αρχιτεκτονικών και των κοιμητηριακών, με έμφαση στις αισθητικές ιδιοτυπίες τους (καλόγουστα και κακόγουστα), των εικονογραφικών προτύπων τους, καθώς και συλλογών της νεοελληνικής γλυπτικής.</p> <p>Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων και αιθουσών τέχνης, στην Εθνική Γλυπτοθήκη, στα αθηναϊκά κοιμητήρια, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων γλυπτών.</p> <p>Εργασίες προαιρετικές.</p> <p>η-Τάξη: ARCH372</p> <p>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</p>
<p>Π 89 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των αρχαίων ελληνικών επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, όπως ψηφίσματα, νόμοι, επιστολές, διατάγματα, τιμητικές, αναθηματικές και επιτύμβιες επιγραφές. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου διεξάγονται ασκήσεις μεταγραφής, χρονολόγησης και συμπλήρωσης επιγραφών. Στο πλαίσιο του μαθήματος προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο.</p> <p>η-Τάξη: ARCH533</p> <p>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</p>

3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2016-17

ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι. Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (Α. Καρβούνη).

ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ. Ηρόδοτος (Α. Κουμιάτου).

ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ. Θουκυδίδης (Α. Παπαθωμάς).

ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV. Μεταγενέστερη Ιστοριογραφία (Αικ. Καρβούνη).
ή

ΦΓ07 Γλωσσολογία. Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία,
Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (Ν. Παντελίδης).

ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία Ι. Θεματογραφία (Σ. Παπαϊωάννου: Επώνυμα Α-Λ / Α.
Μιχαλόπουλος: Επώνυμα Μ-Ω).

ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία ΙΙ. Ιστοριογραφία (Δ. Μπενέτος).

ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία. Ρητορική (Θεοδώρα Αντωνοπούλου: Επώνυμα Α-Λ και Ιωάννης
Πολέμης : Επώνυμα Μ-Ω).

ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία Ι: Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές έως και
τον 20ό αι. (Γ. Ξούριας).

ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ: Ποίηση και πεζογραφία 19ου και 20ού αι. (Α. Χανή).

ΠΔ301 Παιδαγωγικά Ι. Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη (ο διδάσκων θα
ανακοινωθεί).

ΠΔ303 Παιδαγωγικά ΙΙ. Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών
Μαθημάτων (Μ. Φουντοπούλου).

ΠΔ300 Παιδαγωγικά ΙΙΙ. Παιδαγωγική Ψυχολογία (Ζ. Σμυρναίου).

ΠΔ302 Παιδαγωγικά ΙV. Αναλυτικό πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση (Ευ. Μηλίγκου– Ολ.
Παπαϊωάννου).

V. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-17

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ "ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ"

(Βλ. σελ. 33, 47)

Υπεύθυνη: Μαρία Δ. Ευθυμίου, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ

Εισηγητές: Χαρίκλεια Μπαλή και Ανδρέας Αντωνόπουλος, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ

Μαρίνα Κουμανούδη, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Ελένη Μπενέκη, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Ευάγγελος Καραμανωλάκης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ/ Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ

Η Πρακτική Άσκηση προσφέρεται σε τετραήμερο κύκλο. Ο κύκλος αυτός καλύπτει τέσσερα τετράωρα (ένα τετράωρο κάθε ημέρα. Συνολικά δεκαέξι ώρες, ανά κύκλο).

Προσφέρονται τέσσερις αλληπάλληλοι παρόμοιοι κύκλοι, που πραγματοποιούνται σε απογευματινή βάση, στην διάρκεια τεσσάρων συνεχών εβδομάδων μεταξύ του Σαββάτου, 15 Οκτωβρίου και του Σαββάτου 12 Νοεμβρίου 2016.

Στην παρακολούθηση της Πρακτικής Άσκησης είναι υποχρεωμένοι οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες οι οποίοι ενεγράφησαν στην Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2011 -2012 και εξής.

Ο κάθε κύκλος της Πρακτικής Άσκησης είναι τετραήμερος. Οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να παρακολουθήσουν έναν κύκλο στην πληρότητα και στην συνέχειά του (τα Α- Κ → τον κύκλο Α / τα Λ – Πα → τον κύκλο Β / τα Πε –Ω → τον κύκλο Γ). Καθώς ο ίδιος κύκλος επαναλαμβάνεται τέσσερις φορές, οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες, εφόσον δεν έχουν, λόγω προσωπικού κωλύματος, την δυνατότητα παρακολούθησης κάποιας ημέρας του κύκλου που τους αντιστοιχεί, μπορούν να την παρακολουθήσουν σε προηγούμενο ή σε επόμενο κύκλο, ανάλογα με την διαθεσιμότητα του χρόνου τους. Ο κύκλος Δ (που διδάσκεται κατά ημέρα Σάββατο -ΠΡΟΣΟΧΗ! Ξεκινά πρώτος!) απευθύνεται τόσο σε εκείνους που δεν μπορούν να αφιερώσουν απογευματινές ώρες καθημερινών ημερών στην δράση αυτή, όσο και σε εκείνους που, για διάφορους λόγους, δεν παρακολούθησαν κάποια ή κάποιες ημέρες από τις τρεις άλλες ενότητες. **Με την λήξη, πάντως, των τεσσάρων κύκλων, στις 12 Νοεμβρίου 2016, ο κάθε φοιτητής/ η κάθε φοιτήτρια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει τον τετραήμερο κύκλο (ημέρα α', ημέρα β', ημέρα γ', ημέρα δ') ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ.**

Όπως ελέχθη, ο κύκλος είναι υποχρεωτικός για τους/τις φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας που ενεγράφησαν στην Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2011 -2012 και εξής. Συνδυάζεται με το μάθημα της Μεθοδολογίας της Ιστορίας (υποχρεωτικό κατεύθυνσης, στο πέμπτο εξάμηνο σπουδών των φοιτητών/-τριών της Κατεύθυνσης Ιστορίας), με την έννοια ότι δεν θα μπορεί κανείς να εξετασθεί στο συγκεκριμένο μάθημα, εάν δεν έχει παρακολουθήσει ανελλιπώς την Πρακτική Άσκηση. Εξ αυτού, στην Άσκηση αυτή, θα κρατούνται παρουσίες κατά ημέρα και ώρα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η ημέρα α' κάθε κύκλου θα διεξαχθεί στο κτήριο του Ιστορικού Αρχείου του

Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, γωνία των οδών Δωρίδος 2 & Λεωφόρου Ειρήνης 14, στον Ταύρο. Η πρόσβαση στο κτήριο αυτό γίνεται με: Μετρό, γραμμή 3, Στάση Κεραμεικός και, στη συνέχεια, από τη στάση Φωταέριο (οδός Πειραιώς) με το λεωφορείο 815 (αποβίβαση στάση Παλαιό Τέρμα επί της Λεωφ. Ειρήνης) / ή τα λεωφορεία Β18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21 (αποβίβαση στάση ΑΣΤΥ, επί της Π. Ράλλη) / Από την πλατεία Ομονοίας, με τα λεωφορεία 815, Β18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21.

Η β' ημέρα κάθε κύκλου θα διεξαχθεί στο κτήριο του Ιστορικού Αρχείου του ΕΚΠΑ, στην οδό Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας, στο ύψος του Ναού του Αγίου Διονυσίου.

Οι τέσσερις κύκλοι της Πρακτικής Άσκησης για το ακαδημαϊκό έτος 2016 -2017 έχουν προγραμματισθεί ως εξής:

Κύκλος Α)

Ημέρα α', Δευτ. 17/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο).

Ημέρα β', Τρ., 18/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας)

Ημέρα γ', Τετ., 19/10 (αιθ. 538).

Ημέρα δ', Πेम., 20/10 (αιθ. 538).

Ωρα 4.00' -8.00' μμ. (τα Α – Κ)

Κύκλος Β)

Ημέρα α', Δευτ. 24/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο).

Ημέρα β', Τρ., 25/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας)

Ημέρα γ', Τετ., 26/10 (αιθ. 538).

Ημέρα δ', Πेम., 27/10 (αιθ. 538).

Ωρα 4.00' -8.00' (τα Λ –Πα)

Κύκλος Γ)

Ημέρα α', Δευτ., 31/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο).

Ημέρα β', Τρ., 01/11 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας)

Ημέρα γ', Τετ. 02/11 (αιθ. 538).

Ημέρα δ', Πेमπ. 03/11 (αιθ. 538).

Ωρα 4.00' -8.00' μμ. (τα Πε –Ω)

Κύκλος Δ)

Ημέρα α', Σαβ., 15/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο).

Ημέρα β', Σαβ., 22/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας)

Ημέρα γ', Σαβ., 05/11 (αιθ. 538).

Ημέρα δ', Σαβ., 12/11 (αιθ. 538).

Ωρα 4.00' -8.00' μμ.

Οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες θα χρειαστεί να επιδεικνύουν την φοιτητική τους ταυτότητα.

Το Πρόγραμμα θα έχει, ανά κύκλο, ως εξής:

Ημέρα α΄: Οι πηγές. Πρακτική Άσκηση επί εγγράφων. Εξοικείωση ενός εκάστου φοιτητή με αρχαιολογικό φάκελο καθώς και με έγγραφα διαφόρων ιστορικών περιόδων (4 ώρες).

Ημέρα β΄: Οι πηγές. Μια πρώτη προσπάθεια σύνθεσης εργασίας. Συγγραφή εργασίας: υποσημειώσεις, βιβλιογραφία, ηλεκτρονικά εργαλεία έρευνας (4 ώρες).

Ημέρα γ΄: Η μέτρηση του χρόνου στην Αρχαία Ελλάδα / στην Ρώμη / στο Βυζάντιο/ στον Ισλαμικό κόσμο. Το μετρικό σύστημα των εν λόγω πολιτισμών. Ασκήσεις επί των παραπάνω (4 ώρες).

Ημέρα δ΄: Ελληνική/ Λατινική Παλαιογραφία. Πρώτες προσπάθειες ανάγνωσης παλαιογραφικών κειμένων από τους/τις φοιτητές/-τριες (4 ώρες).

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ»

(Βλ. σελ. 35, 50)

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα είναι ερευνητικό πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Αποτελεί την πανεπιστημιακή ανασκαφή του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και σε αυτήν συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα ανάλογα με την ειδίκευσή τους. Η ανασκαφή στο Πλάσι ξεκίνησε το Μάιο του 2014, αντικαθιστώντας την παλαιότερη πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Διογέπειο Γυμνάσιο.

Ο στόχος της ανασκαφής είναι διττός, διδακτικός και ερευνητικός. Για την ένταξή της στην εκπαιδευτική διαδικασία, η ανασκαφή πραγματοποιείται κάθε Μάιο στο πλαίσιο του μαθήματος «ΙΑ103: Ανασκαφική, Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού και Μουσειολογία». Το μάθημα αυτό είναι υποχρεωτικό για όλους τους/τις φοιτητές/-τριες που επιλέγουν την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, διότι αποτελεί το βασικό πεδίο πρακτικής άσκησης των υποψήφιων αρχαιολόγων που θα στελεχώσουν μελλοντικά την Αρχαιολογική Υπηρεσία, τα μουσεία αλλά και όλους τους φορείς που σχετίζονται με την ανασκαφή, μελέτη και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. **Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει οκτώ εργάσιμες ημέρες συμμετοχής στην ανασκαφή, κατά προτίμηση δύο ημέρες σε κάθε μία από τις τέσσερις εβδομάδες των εργασιών στο πεδίο και μία τριώρη φροντιστηριακή άσκηση στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**

Ως ερευνητικό πρόγραμμα η ανασκαφή στο Πλάσι έχει ως βασικό στόχο την αποκάλυψη των καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας σε ένα χώρο ο οποίος φαίνεται να αποτελεί διαχρονικά το κέντρο κατοίκησης της πεδιάδας του Μαραθώνα. Η ανασκαφή διεξάγεται σε μια

περιοχή που σχετίζεται άμεσα με ένα ορόσημο της Παγκόσμιας Ιστορίας, τη μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.), αλλά και σε μία από τις εμβληματικότερες και σημαντικότερες περιοχές της πόλης κράτους της αρχαίας Αθήνας, τον αρχαίο Δήμο του Μαραθώνα. Η θέση βρίσκεται στο μέσον της πεδιάδας και του πεδίου της μάχης, στην περιοχή ανάμεσα στον Τύμβο των Αθηναίων και το Τρόπαιο της νίκης. Οι πρώτες ανασκαφές έγιναν το 1969, και, μολονότι περιορισμένης έκτασης, αποκάλυψαν σημαντικά στοιχεία ανθρώπινης δραστηριότητας, τα οποία όμως δεν έχουν δημοσιευτεί και ελάχιστα στοιχεία είναι γνωστά, μέσα από ολιγοσέλιδες ανασκαφικές εκθέσεις.

Για το λόγο αυτό ο Τομέας Αρχαιολογίας ανέλαβε τη συνέχιση των ανασκαφών στο Πλάσι προκειμένου να συμπληρώσει τα πολλά κενά της γνώσης μας σχετικά με την ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή πριν και μετά το σημαντικό ιστορικό γεγονός. Τα έως τώρα ευρήματα τεκμηριώνουν συνεχή ανθρώπινη δραστηριότητα σε όλες σχεδόν τις περιόδους της ελληνικής προϊστορίας και αρχαίας ιστορίας, καθώς έχουν εντοπιστεί κεραμική της Τελικής Νεολιθικής περιόδου, κτίρια και οχυρώσεις της Πρώιμης και Μέσης Εποχής του Χαλκού, τάφοι του τέλους της Μέσης Εποχής του Χαλκού, οικιστικά κατάλοιπα της Μυκηναϊκής περιόδου, κτίρια και τάφοι των Πρώιμων Ιστορικών Χρόνων, αρχιτεκτονικά κατάλοιπα της Αρχαϊκής και Κλασικής περιόδου και κεραμική της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου.

Περισσότερες λεπτομέρειες για την ανασκαφή υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <http://www.arch.uoa.gr/ereyna/anaskafes/plasi-maraθonas.html>

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους τους/τις φοιτητές/-τριες, προπτυχιακούς/-κές και μεταπτυχιακούς/-κές, να παρακολουθήσουν πρακτικές ασκήσεις και φροντιστήρια που προσφέρονται από μέλη Ε.ΔΙ.Π. και βοηθητικό προσωπικό του Τμήματος. Οι ασκήσεις και τα φροντιστήρια γίνονται και στα δύο εξάμηνα, μπορεί να σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα μέλους ΔΕΠ, και έχουν δίωρη ή τριώρη διάρκεια.

Α. Εφαρμογές σε τεχνικές και υλικά της Γλυπτικής (σε σχέση με τα μαθήματα που άπτονται θεμάτων γλυπτικής)

A.1. Χειμερινό Εξάμηνο:

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών μορφών και η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες - Μέσα της Γλυπτικής - Τεχνικές: συμβατικές μέθοδοι και ιδίωμα - Οπτικά και απτικά φαινόμενα: επικοινωνία και απόκριση - Από τη σπουδή στο πρόπλασμα: θετικός και αρνητικός χώρος - Σχεδιαστική αντιμετώπιση των στοιχείων της σύνθεσης: γραμμή, σχήμα και φόρμα, αναλογίες, κλίμακα και μέγεθος, τονική και ποσοτική τάξη, ρυθμός και ποικιλία, υφή, χρώμα - Προσθετικός και αφαιρετικός τρόπος πλαστικής - Ολόγλυφο/ανάγλυφο έργο: ειδικά προβλήματα και διαφορές - Ασκήσεις στα τέσσερα είδη του αναγλύφου.

η-Τάξη: ARCH233

Λ. Αραχωβίτης (Ε.ΔΙ.Π)

A.2. Εαρινό Εξάμηνο:

Κλίμακες και αναλογίες: πρακτικές γεωμετρικές μέθοδοι μεταφοράς σημείων, σμίκρυνσης και μεγέθυνσης - Κλασικοί, μεσαιωνικοί και αναγεννησιακοί κανόνες και πειράματα - Μήτρες και εκμαγεία: οι τεχνικές παραγωγής αντιγράφων από την αρχαιότητα έως σήμερα - Οι αισθητές ιδιότητες των υλικών και οι εφαρμογές τους: Τερακότα – Χαλκοχτυτική – Μαρμαρογλυπτική (με επισκέψεις σε εργαστήρια).

Λ. Αραχωβίτης (Ε.ΔΙ.Π)

B. Τεχνικές συντήρησης στην ανασκαφή και στο εργαστήριο (σε σχέση με το μάθημα ΙΑ103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία)

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

Εξετάζεται η σημασία της συντήρησης για την ανασκαφή, μελέτη, δημοσίευση, διατήρηση και αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων και ευρημάτων. Εξετάζονται οι «πρώτες βοήθειες» που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή απόσπαση αντικειμένων κατασκευασμένων από ευαίσθητα υλικά ή με μεγάλο βαθμό φθοράς. Παρουσιάζονται επίσης οι τεχνικές που εφαρμόζονται στο εργαστήριο για τη συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων από διαφορετικές πρώτες ύλες, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και με τη μορφή πρακτικών ασκήσεων στον εργαστηριακό χώρο της Μονάδας Συντήρησης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε ανασκαφές και σε χώρους όπου εκτελούνται εργασίες συντήρησης ή άλλες εργασίες σχετικές με το αντικείμενο.

2 ώρες θεωρία/χειμερινό και 16 ώρες πρακτική άσκηση/χειμερινό & εαρινό.

η-Τάξη: ARCH196

Μ. Ρογκενμπούκε (Ε.ΔΙ.Π)

Γ. Η Μεγάλη Ιδέα μεταξύ δύο εναλλακτικών προοπτικών: Η πολιτική της ενέργειας απέναντι σ' εκείνη της φιλικής προσέγγισης με την Οθωμανική Αυτοκρατορία (β' μισό 19ου αιώνα). Εξοικείωση με τις πηγές

Εαρινό εξάμηνο

Το φροντιστηριακό αυτό μάθημα έχει ως στόχο να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που θα θελήσουν να το παρακολουθήσουν με την Μ. Ιδέα που κυριάρχησε στο ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του το 1830 μέχρι και τις αρχές της πρώτης δεκαετίας, τις διάφορες εκφάνσεις της (Κωνσταντινουπολίτικος ελληνισμός), τον συσχετισμό της με τις πολιτικές, διπλωματικές και άλλες εξελίξεις της περιόδου, αλλά και την διασύνδεσή της με τα εκσυγχρονιστικά προτάγματα κορυφαίων πολιτικών μορφών της περιόδου, όπως ο Επ. Δεληγεώργης και ο Χ. Τρικούπης.

Στο πλαίσιο του ελεύθερου αυτού φροντιστηρίου θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις στο Αρχείο Τύπου της Βουλής των Ελλήνων (Καπνεργοστάσιο).

(Όριο συμμετοχών: 15-20 άτομα. Διάρκεια: 3 ώρες).

Α. Αντωνόπουλος (Ε.ΔΙ.Π)

Δ. Δοκιμιακός λόγος και συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Χειμερινό εξάμηνο

Το φροντιστήριο στοχεύει να εκπαιδεύσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στις πειθαρχίες της συγγραφής επιστημονικής εργασίας, εξοικειώνοντάς τους ταυτόχρονα με το δοκιμιακό λόγο. Δίνεται, επίσης, βαρύτητα στη δομή των εργασιών (περιεχόμενα, πρόλογος, εισαγωγή, κυρίως θέμα - μέρη της εργασίας, συμπέρασμα, βιβλιογραφία) και τις υποσημειώσεις. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, με τη βοήθεια της διδάσκουσας, θα αναλαμβάνουν την εκπόνηση ενδεικτικών ασκήσεων εντός της αίθουσας ή και ως εργασία για το σπίτι. Οι ασκήσεις αυτές θα αποτελούν αφορμή για γόνιμη συζήτηση, έτσι ώστε, μετά από διορθωτικές υποδείξεις, να είναι σε θέση να συντάσσουν με μεγαλύτερη άνεση τις εργασίες, τις οποίες θα κληθούν να εκπονήσουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές και φοιτήτριες της κατεύθυνσης Ιστορίας και των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων. Δεν αποκλείονται, όμως, όσοι/όσες από την κατεύθυνση Αρχαιολογίας θελήσουν να το παρακολουθήσουν. Υπάρχει πρόβλεψη για ξεχωριστά τμήματα, νέων και προχωρημένων συμμετεχόντων.

η-Τάξη: ARCH554

(Όριο συμμετοχών: 20 άτομα ανά τμήμα. Διάρκεια: 3 ώρες).

Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π)

Ε. Πανεπιστήμιο Αθηνών και Πολιτική: Δουλεύοντας με τις αρχειακές πηγές.

Το Αρχείο Νικολάου Βλάχου.

Εαρινό εξάμηνο

Η σύνδεση του Πανεπιστημίου Αθηνών, διδασκόντων και φοιτητών, με την πολιτική ζωή της χώρας, από την εποχή του Όθωνα έως τη σύγχρονη εποχή, αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ιστορίας του θεσμού. Με αφορμή τη μελέτη αυτής της σύνδεσης, το φροντιστήριο σκοπεύει, μέσα από ασκήσεις, να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με την έρευνα και ερμηνεία των αρχειακών πηγών. Θα χρησιμοποιήσει, επίσης, ως υλικό για άσκηση το Αρχείο του Νικολάου Βλάχου (1893-1956), καθηγητή Ιστορίας της Νεωτέρας Ελλάδος στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, το οποίο κληροδότησε στο Ιστορικό Σπουδαστήριο του Ιδρύματος. Απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές και φοιτήτριες της κατεύθυνσης Ιστορίας, χωρίς να αποκλείονται όσοι/όσες από τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα σπουδών θελήσουν να συμμετέχουν.

(Όριο συμμετοχών: 15 άτομα. Διάρκεια: 3 ώρες).

Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π)

ΣΤ. Ψηφιακά εργαλεία για την έρευνα και τη συγγραφή ακαδημαϊκών εργασιών.

Το φροντιστήριο σκοπεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με ψηφιακά εργαλεία (Citavi, Zotero, Evernote) για τη συλλογή, οργάνωση και μελέτη αρχειακού υλικού και βιβλιογραφίας, τη διαχείριση σημειώσεων και βιβλιογραφικών παραπομπών και την αυτόματη εισαγωγή τους στις επιστημονικές εργασίες. Θα διεξαχθεί στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος, με την υποστήριξη του κ. Ιωάννη Ματζαβάκη. Απευθύνεται σε φοιτητές και φοιτήτριες όλων των ετών. Τα τμήματα και η διάρκεια διδασκαλίας θα διαμορφωθούν ανάλογα

με τον αριθμό των συμμετεχόντων. Παρακαλούνται όσοι/όσες ενδιαφέρονται να δηλώσουν συμμετοχή στο Εργαστήριο Πληροφορικής (8ος όρ.)

η-Τάξη: ARCH608

Διάρκεια 3 ώρες.

Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π)

Ζ. Αρχαιολογική Φωτογραφία: Τεχνική – Αισθητική - Δεοντολογία

Χειμερινό εξάμηνο

Γ. Σταθόπουλος, 3 ώρες

Η. Αρχαιολογία του πεδίου: Επιφανειακή έρευνα – Χαρτογραφία - Αρχαιομετρία.

Εαρινό εξάμηνο

Γ. Σταθόπουλος, 3 ώρες

VI. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ / ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας

(σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας)

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

ΙΑ 01 (ΚΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης-Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 02 (ΚΙΑ 02) Προϊστορική Αρχαιολογία. Οι πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Γενική επισκόπηση.

Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Συζητούνται θέματα ιδεολογίας και ταφικών εθίμων, οργάνωσης της οικονομίας και της κοινωνίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH 166 (αναλυτικές σημειώσεις, power points, βιβλιογραφία)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΚΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'. Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7ος αι. – 1453)

Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου της περιόδου. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η μνημειακή ζωγραφική, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα, η μικροτεχνία και η κεραμική, με σύντομη αναφορά στην επιγραφική και τη νομισματική.

Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Βοιωτίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH603

Γ. Πάλλης, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΜΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης-Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

ΙΑ 02 (ΜΙΑ 02) Προϊστορική – Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία:

Προϊστορική Αρχαιολογία. Οι πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Γενική επισκόπηση.

Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Συζητούνται θέματα ιδεολογίας και ταφικών εθίμων, οργάνωσης της οικονομίας και της κοινωνίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH166 (αναλυτικές σημειώσεις, power points, βιβλιογραφία)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΜΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'. Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7ος αι. – 1453)

Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου της περιόδου. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η μνημειακή ζωγραφική, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα, η μικροτεχνία και η κεραμική, με σύντομη αναφορά στην επιγραφική και τη νομισματική.

Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Βοιωτίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH603

Γ. Πάλλης, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΓΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης-Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας, Υμνογραφίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας

Υποχρεωτικά:

Για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α: Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).

Με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14ο αιώνα, εξετάζονται η Ζωγραφική, Γλυπτική και Αρχιτεκτονική στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του LeonBattistaAlberti (*DellaPittura*, Φλωρεντία 1436) και του LeonardodaVinci (*TrattatodellaPittura*, Παρίσι 1651) (χειμερινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων).

Ε. Μανρομιχάλη, 3 ώρες

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές/-τριες της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β': Η Τέχνη του Μπαρόκ στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί.

Στο μάθημα εξετάζονται οι πιο αντιπροσωπευτικοί ζωγράφοι, γλύπτες και αρχιτέκτονες του 17ου και του 18ου αιώνα στην Ιταλία, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες, στην Ολλανδία και στην Αγγλία. Παράλληλα γίνεται συνοπτική αναφορά στη μουσική, στο θέατρο και στη λογοτεχνία που αναπτύχθηκαν στους δύο αυτούς αιώνες. Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολή σχετικών ταινιών τόσο τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ) όσο και μυθοπλασίας (κινηματογραφικών) (εαρινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH333

Δ. Πανλόπουλος, 3 ώρες

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές/-τριες της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης-Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

Για την Κατεύθυνση Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ 01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης-Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

Για τα Τμήματα: Ψυχολογίας, Θεατρικών Σπουδών, Μουσικών Σπουδών, Σλαβικών Σπουδών, Γερμανικής, Αγγλικής, Γαλλικής, Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Π. Βαλαβάνης-Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας (σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

Π 10ΑΤ (ΚΠ01) Αρχαία Ιστορία Α * (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων.

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν στην Ιστορία της περιόδου, όπως η εμφάνιση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, ο κόσμος των ομηρικών επών, ο αποικισμός, το φαινόμενο της τυραννίας, η Αθήνα και η Σπάρτη, η πολιτική τους οργάνωση και οι ιδιαιτερότητές τους, η επέκταση του βασιλείου των Λυδών και εν συνεχεία των Αχαιμενιδών και οι συνέπειες για τον αρχαϊκό κόσμο, τα Μηδικά, η Πεντηκονταετία, η Αθηναϊκή Ηγεμονία, ο Πέλοποννησιακός πόλεμος, η ηγεμονία της Σπάρτης και εν συνεχεία των Θηβών και ο καταλυτικός ρόλος του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΚΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο έως τον Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου ως το Διοκλητιανό)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες

ΚΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει θέματα της Νεοελληνικής Ιστορίας από την Αλωση (1453) έως την είσοδο της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Η οθωμανική κατάκτηση των Βαλκανίων, η

Βενετοκρατία στις ελληνικές χώρες, το ζήτημα των αυτοχθόνων και των ετεροχθόνων (1844) και το κίνημα στο Γουδί (1909) είναι μερικές από αυτές τις θεματικές ενότητες.

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Υποχρεωτικά:

Π 13ΑΤ (ΜΠ03) Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΜΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων.

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν στην Ιστορία της περιόδου,

όπως η εμφάνιση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, ο κόσμος των ομηρικών επών, ο αποικισμός, το φαινόμενο της τυραννίας, η Αθήνα και η Σπάρτη, η πολιτική τους οργάνωση και οι ιδιαιτερότητές τους, η επέκταση του βασιλείου των Λυδών και εν συνεχεία των Αχαιμενιδών και οι συνέπειες για τον αρχαϊκό κόσμο, τα Μηδικά, η Πεντηκονταετία, η Αθηναϊκή Ηγεμονία, ο Πέλοποννησιακός πόλεμος, η ηγεμονία της Σπάρτης και εν συνεχεία των Θηβών και ο καταλυτικός ρόλος του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΜΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο έως τον Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων

καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου ως το Διοκλητιανό)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

ΜΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει θέματα της Νεοελληνικής Ιστορίας από την Άλωση (1453) έως την είσοδο της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Η οθωμανική κατάκτηση των Βαλκανίων, η Βενετοκρατία στις ελληνικές χώρες, το ζήτημα των αυτοχθόνων και των ετεροχθόνων (1844) και το κίνημα στο Γουδί (1909) είναι μερικές από αυτές τις θεματικές ενότητες.

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΓΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων.

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν στην Ιστορία της περιόδου, όπως η εμφάνιση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, ο κόσμος των ομηρικών επών, ο αποικισμός, το φαινόμενο της τυραννίας, η Αθήνα και η Σπάρτη, η πολιτική τους οργάνωση και οι ιδιαιτερότητές τους, η επέκταση του βασιλείου των Λυδών και εν συνεχεία των Αχαιμενιδών και οι συνέπειες για τον αρχαϊκό κόσμο, τα Μηδικά, η Πεντηκονταετία, η Αθηναϊκή Ηγεμονία, ο Πέλοποννησιακός πόλεμος, η ηγεμονία της Σπάρτης και εν συνεχεία των Θηβών και ο καταλυτικός ρόλος του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΓΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως το Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου ως το Διοκλητιανό)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 13ΑΤ (ΓΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες

ΓΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει θέματα της Νεοελληνικής Ιστορίας από την Αλωση (1453) έως την είσοδο της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Η οθωμανική κατάκτηση των Βαλκανίων, η Βενετοκρατία στις ελληνικές χώρες, το ζήτημα των αυτοχθόνων και των ετεροχθόνων (1844) και το κίνημα στο Γουδί (1909) είναι μερικές από αυτές τις θεματικές ενότητες.

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

Υποχρεωτικά:

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες

ΙΥ 20 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και της Ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος γίνεται παρουσίαση των βασικών πολιτικών γεγονότων καθώς και των πολιτειακών, κοινωνικών, οικονομικών και θρησκευτικών φαινομένων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του Βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή και ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα του Βυζαντινού κόσμου και πολιτισμού. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: οι κύριες χρονικές τομές, το πολιτικό πλαίσιο, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά και επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού. Πολιτική ιδεολογία, κοινωνία, οικονομία. Η πορεία της βυζαντινής συλλογικής ταυτότητας.

Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες

ΓΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες

B. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών

Επιλεγόμενα

ΕΕΙ01 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

M. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες

B. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

Για το Τμήμα Γαλλικών Σπουδών

Επιλεγόμενο

64679 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο).

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της

ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ισπανικών Σπουδών

Υποχρεωτικό:

72ΚΟΙ 009 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Μ. Ευθυμίου, Α-Μα, 3 ώρες

Β. Σειρηνίδου, Με-Ω, 3 ώρες

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγών φοιτητών με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ERASMUS), υπάρχει δυνατότητα υποτροφιών, διάρκειας 1-2 εξαμήνων, για τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα οι διδακτικές μονάδες και οι βαθμοί, που αποκτώνται στο ξένο πανεπιστήμιο, μεταφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, κατόπιν συνεννοήσεως με τους υπευθύνους συντονιστές, αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή του Τμήματός μας. Πληροφορίες παρέχονται από τους αρμόδιους συντονιστές.

Ακολουθεί πίνακας συνεργαζόμενων πανεπιστημίων και υπευθύνων συντονιστών και ο συγκεντρωτικός πίνακας των εξερχόμενων φοιτητών Erasmus+ 2016-2017 (Πηγή: <http://www.arch.uoa.gr/erasmos-swkraths.html>)

Συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια	Υπεύθυνος Καθηγητής/Καθηγήτρια
ΑΥΣΤΡΙΑ	
Universität Wien	ΚΑΤΑΚΗΣ
Karl-Franzens-Universität Graz	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ
Leopold-Franzens-Universität Innsbruck	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Universität Wien	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΒΕΛΓΙΟ	
Université Libre de Bruxelles	ΓΙΑΝΤΣΗ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	
Sofia University "Saint Kliment Ohridski"	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ
Bulgarian Academy of Sciences	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ
ΓΑΛΛΙΑ	
Université d' Angers	ΑΝΕΖΙΡΗ
Université Lumière Lyon II	ΑΝΕΖΙΡΗ
Université de Haute Bretagne Rennes II	ΓΙΑΝΤΣΗ
Université de Nice-Sophia Antipolis	ΚΑΡΑΛΗ
Université de Toulouse-Le Mirail	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Ecole Pratique des Hautes Etudes (EPHE)	ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ
Université de Strasbourg	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université d' Aix-Marseille	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université Charles de Gaulle Lille III	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université Pantheon Sorbonne (Paris I)	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université de Caen Basse Normandie	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ

Universite de Rouen	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Universite de Lorraine	ΨΩΜΑ
Universite de Paris Sorbonne (Paris IV)	ΨΩΜΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	
Albert-Ludwigs-Universität Freiburg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Johannes-Gutenberg-Universität Mainz	ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ
Humboldt-Universität zu Berlin	ΚΑΤΑΚΗΣ
Freie Universität Berlin	ΚΑΤΑΚΗΣ
Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn	ΚΑΤΑΚΗΣ
Universität zu Köln	ΚΑΤΑΚΗΣ
Westfälische Wilhelms-Universität Münster	ΚΑΤΑΚΗΣ
Ruhr-Universität Bochum	ΚΟΠΑΝΙΑΣ
Eberhard-Karls-Universität Tübingen	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ
Universität zu Köln	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Westfälische Wilhelms-Universität Münster	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Universität Hamburg	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Martin Luther Universität Halle Wittenberg	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Universität Regensburg	ΠΑΛΑΓΓΙΑ
Universität Bielefeld	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Johannes-Gutenberg-Universität Mainz	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Ludwig-Maximilians-Universität München	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Technische Universität Chemnitz	ΡΑΠΤΗΣ
Universität Leipzig	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΔΑΝΙΑ	
Roskilde Universitetscenter	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	
University of Leicester	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
University of Durham	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
ΙΣΠΑΝΙΑ	
Universidad Pablo De Olavide	ΓΑΡΔΙΚΑ
Universität de Barcelona	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
Universidad de Zaragoza	ΠΛΑΝΤΖΟΣ
Universidad de Salamanca	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ

ΙΤΑΛΙΑ	
Universita "Ca Foscari" Venezia	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universita degli studi Roma Tre	ΑΝΕΖΙΡΗ
Sapienza-Università di Roma	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
Universita degli studi di Roma "Tor Vergata"	ΚΑΤΑΚΗΣ
Università degli Studi di Palermo	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ
Universita degli studi della Basilicata	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Universita degli studi di Salerno	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Universita degli studi di Ferrara	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ
Universita "Ca Foscari" Venezia	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Universita Cattolica del Sacro Cuore di Milano	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Universita degli studi di Perugia	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ
Universita degli studi di Genova	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
Universita degli studi SUOR ORSOLA BENINCASA di Napoli	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ
Universita degli studi di Pisa	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΚΥΠΡΟΣ	
University of Cyprus	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	
Rijksuniversiteit Groningen	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universiteit van Amsterdam	ΚΑΡΑΛΗ ΛΙΛΙΑΝ
Rijksuniversiteit Groningen	ΚΑΡΑΛΗ ΛΙΛΙΑΝ
ΠΟΛΩΝΙΑ	
Jagellonian University	ΚΑΤΑΚΗΣ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	
Universidade do Minho	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΤΟΥΡΚΙΑ	
Istanbul Universitesi	ΑΝΕΖΙΡΗ
Bogazici Universitesi	ΚΟΝΟΡΤΑΣ
Orta Dogu Teknik Universitesi (Middle East Technical University)	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	
University of Helsinki	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργούν ένα Μονομηματικό και δύο Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο εισαγωγής στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και για τους Κανονισμούς αυτών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/metaptychiakes-spoydes.html>

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό καθώς και βραβεία σε φοιτητές/-τριες, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό, άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Σε περίπτωση διαγωνισμού τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι προσδιορίζονται με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα του Τμήματος.

Παραθέτουμε πίνακα των υποτροφιών και βραβείων των κληροδοτημάτων με τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές/-τριες του Τμήματός μας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων - Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, στην οδό Χρ. Λαδά 6.

ΣΠ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε καταγόμενους από το Συρράκο Ιωαννίνων για τη Δημοτική, Μέση, Ανωτέρα και Ανωτάτη Εκπαίδευση. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ: Ενισχύεται ένας σπουδαστής από τις Σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, άπορος, με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία. Γίνεται επιλογή.

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για τη Φιλοσοφική, Ιατρική, Οδοντιατρική και Θεολογική Σχολή όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων σε ομογενείς, κατά προτίμηση από την Κωνσταντινούπολη. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΤΘ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε διδάκτορες ή πτυχιούχους με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) του Πανεπιστημίου Αθηνών για μεταπτυχιακές σπουδές σε Οικονομικές και Πολιτικές Επιστήμες στην Ευρώπη και στην Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΡΥΚΑ: Δίνονται υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές/-τριες της Φιλοσοφικής Σχολής (μόνον άρρενες), άπορους. Γίνεται διαγωνισμός.

ΚΩΝ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από την Άρτα. Γίνεται διαγωνισμός.

Ι. ΔΕΛΛΙΟΥ ή ΝΑΚΙΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για την τελειοποίηση νέων επιστημόνων σε οποιαδήποτε επιστήμη, εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία.

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ-ΣΤΙΜΣΟΝ: Δίνονται υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γαλλίας και της Ρωσίας σε απόφοιτους των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με κριτήριο την οικονομική τους κατάσταση και το βαθμό του πρώτου έτους και με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δίνεται υποτροφία σε φοιτητή του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από το Μελιγαλά Μεσσηνίας. Γίνεται επιλογή.

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από Ύδρα και Σπέτσες, για μεταπτυχιακές σπουδές σε Νομικές, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες, Ιατρική και Οδοντιατρική, στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΤΡΙΑΝΤ. ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες των Θεωρητικών Σχολών όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από τη Μακεδονία. Γίνεται επιλογή.

ΘΕΟΔ. ΜΑΝΟΥΣΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες όλων των ΑΕΙ της χώρας που κατάγονται από τη Σιάτιστα. Γίνεται επιλογή.

Δίνεται υποτροφία σε έναν πτυχιούχο Φιλολογίας, σε έναν πτυχιούχο Ιστορίας και Αρχαιολογίας και σε έναν πτυχιούχο Θεολογίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Δυτική Ευρώπη, για μια τριετία. Πρέπει να είναι πρώην υπότροφοι του Κληροδοτήματος.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γίνεται διαγωνισμός.

Σ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες/-είσες φοιτητές/-τριες όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από την Ανδρίτσεινα. Γίνεται επιλογή.

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τη Λακωνία και κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδάουρου Λιμηράς. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες της Φιλοσοφικής Σχολής που κατάγονται από την Αθήνα και την Ήπειρο. Γίνεται διαγωνισμός.

ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) και «άριστα» στον κλάδο που θα μετεκπαιδευθούν για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική.

Γίνεται διαγωνισμός.

ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΗ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές/-τριες των ΑΕΙ που κατάγονται από τα Κύθηρα. Γίνεται επιλογή.

Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους των ΑΕΙ, με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον), που κατάγονται από τα Κύθηρα, για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται επιλογή.

Ι. ΣΦΟΓΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε μαθητές γυμνασίου που κατάγονται από την Πορταριά Βόλου.

Δίνονται υποτροφίες σε άπορους φοιτητές/-τριες του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας. Γίνεται διαγωνισμός.

ΓΕΩΡΓ. ΑΡΩΝΗ: Απονέμεται το εισόδημα του καταπιστεύματος σε Έλληνα συγγραφέα, με απόφαση της Συγκλήτου, ο οποίος θα έχει γράψει όχι μυθιστόρημα, αλλά βιβλίο μορφωτικής, θρησκευτικής ή άλλης φιλοσοφικής φύσεως.

ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΥ: (Κοντείου διαγωνίσματος δωρεά): Προκηρύσσεται διαγωνισμός κάθε δύο χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας φιλολογικού περιεχομένου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΣΚΟΡΟΖΗ: Προκηρύσσεται διαγωνισμός, κάθε πέντε χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας αναφερομένης στις επιστήμες ή στις καλές τέχνες.

ΕΠΑΘΛΟΝ ΠΟΠΗΣ ΜΑΡΗ-ΚΑΜΑΡΑ: Απονέμονται κάθε χρόνο έπαθλα στους καλύτερους σε επίδοση και ήθος σπουδαστές του Πανεπιστημίου.

ΠΑΝΤΙΑ ΡΑΛΛΗ: Απονέμονται κάθε χρόνο βραβεία σε φοιτητές/-τριες όλων των Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίοι διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδο τους, κατά την κρίση του Πρυτάνεως και της Συγκλήτου.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ: Απονέμεται κάθε χρόνο έπαθλο σε φοιτητή ή φοιτήτρια της Ιατρικής κατά προτίμηση, διαφορετικά της Οδοντιατρικής ή άλλης Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που κατάγεται από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας είτε από το Καρπενήσι είτε από το Μικρό Χωριό, Βούτυρο, Ανάδα, Νόστιμο, Καρίτσα και Δερμάτι.

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές/-τριες με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών/-τριών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές/-τριες, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και

β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Fax: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 695845086

ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, η οποία διοικείται από Επταμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από πέντε μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Αθηνών και δύο εκπροσώπους των φοιτητών/-τριών.

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και υλική ενίσχυση φοιτητών για την κάλυψη σοβαρών, εκτάκτων αναγκών, που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχιση των σπουδών τους και που δεν μπορούν, κατά την κρίση της Διοικούσας Επιτροπής, να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, όπως: σοβαρές παθήσεις, είδος περίθαλψης που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία, περίθαλψη στο εξωτερικό σε περιπτώσεις πολύ σοβαρών νοσημάτων, παροχή οικονομικού βοηθήματος σε απόρους φοιτητές/-τριες, οικονομικά επιδόματα σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εξαιτίας οικογενειακών ή οικονομικών πληγμάτων και συμπαράσταση με κάθε τρόπο σε φοιτητές/-τριες που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία.

Για τη χορήγηση βοηθήματος απαιτούνται η υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και η συνυποβολή δικαιολογητικών (πιστοποιητικά και γνωματεύσεις) στη Γραμματεία του Ταμείου, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, 3ος όροφος, Γραφείο Επιμελητείας, τηλ. 210- 3688221, 3688240, 3688256, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες. Πληροφορίες υπάρχουν επίσης στην ιστοσελίδα: <http://tafra.uoa.gr>

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΔΟΑΤΑΠ

Οι πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν αντιστοιχία (από ΔΟΑΤΑΠ), θα εξετάζονται αποκλειστικά και μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους, δηλαδή Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο.

Θα αναρτάται ανακοίνωση ορισμού της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας έναν μήνα πριν από τις εξετάσεις.

Οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώσουν την συμμετοχή τους στις εξετάσεις ένα μήνα νωρίτερα.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Παρακαλούνται οι κκ. φοιτητές/-τριες, οι οποίοι ζητούν συστατικές επιστολές, να καταθέτουν αίτησή τους με πλήρη στοιχεία στο γραφείο του διδάσκοντος τουλάχιστον δεκαπέντε μέρες νωρίτερα.